

310596

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 1. } చెన్నపట్టణము 1923 వ సం॥ మార్చి నెల 12-వ తేది సోమవారము } N. 63
సంపుటము ౯ } పండుగనాడు రిలీజ్ తరుము, ఫాల్గుణమాస జహుళ దశమి ౧౦. } సంచిక ౨౨౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

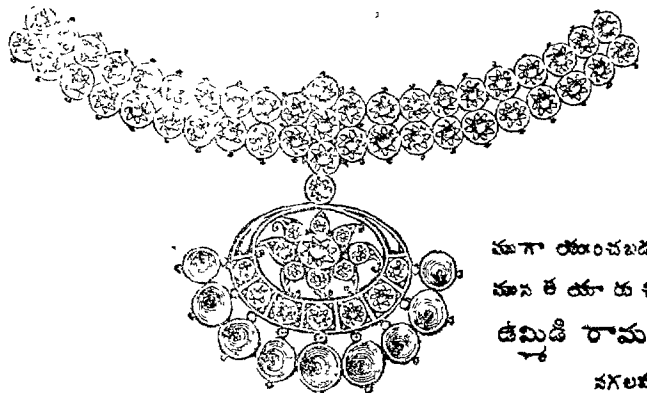

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయావనముగాను, సకలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను ప్రసిద్ధి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఇదివరకు రాకుండిన ఒకదఫా మా ప్రదర్శనశాలకుదయచేయుడు

మేలైన పువ్వరాగములు
సవరము బంగారుచేర్చి కట్టబడిన
అడ్డీగలు
ధర రూ. 450-500 లు వరకు గలవు.
ఇదిగాక అన్నిరకముల సీసావెండి,
సవరముబంగారు నగలు అమృతమాస నీడ
మగా యించబడును. హాజరుతో లేనివి అర్ధరయిచ్చిన సకల
మన రాయ రుణ సీ యవ్వబడును. 1
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి, కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25, చై నాబజారులోడ్డు, మదరాసు.

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమాసములలో మోటార్ బుడ్డ నడుపుటయు, ఏ
భాగములు ఏయే వనలు చేయునో మున్నగు విషయముల
శిల్పము నేర్పబడును. యితర విషయములను శ్రాయము:
మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.
The Modern Motor Institute 1/2 Broadway,
MADRAS.

సిద్ధ మకరధ్వజ

(బ్రహ్మజ్యోతిర్మహర్షి)
రత్నావళి
920 పుట

శ్రీ ఆయుర్వేదపద్యములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది.
ఇందు కుడిచేసిన రగము, బంగారము, కత్తె, వచ్చకరూపము మొదలగు విలువగల వస్తువులు చేరియున్నది.
పై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగా మూల తయార చేయబడియున్నది.
శ్రీ శ్వేచ్ఛాపరబ్రహ్మోః సకలబుద్ధిదాయకే । మేధాయాః కాంతిజననః కామోద్భవస్యస్యహా ।
బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. రోగమునకు కాంతినిచ్చును. హేమ్యుగ భాతువునైతేసి కామోద్భవము
ప్రసరింపించును. ఆరిమాత్రము, దీయ, సుఖిరోగములు, మొదలగు భాతువులయల్లములకు వ్యాధులలో హేమ్యుగ మక
తయయ్యెను. మే 25 మాత్రము రూ 5.00
అంధులయొక్కేడ ఫార్మసీ లిమిటెడ్) వనూలైన నయాలభనము 1,12,925.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యె., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.
19 హార్నిస్కోడ్డు నాయురోడ్డు, మద్రాసు.
గిరిజాదేవతాబడిన శాస్త్రీయబ్రహ్మధనులకు పుట్టినిల్లు. శ్యామలాను జీవితముగా ఉండవలెను.
సప్తమండల వలనను, ఇతరు కూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట నలనను సూత్రపోకును.
చిరుకలు: (1) 185, మాంటురోడ్డు, మదరాసు, (2) హైకోర్టు, తిరువతి,
(3) 402, టంకశాలవీధి, మద్రాసు. (4) 2, బబారు రోడ్డు, రాయచేల-మద్రాసు.

అందఱికిని ఉచితము
సిలాజెట్టు అనగానేమి? అంగ భాషలో ఉత్తర
ములు వ్రాయవలెను.
Bharat Sanjivan & Co.,
(No 1) Karikhal U P.

హృదయ రిక
సాధారణ ఆరోగ్యముల జనులు వారికి బుద్ధిశిలి
అధిక జీవాధార్థ్యము కావలయుననినో,
“ఆ తంక నిగ్రహ”
మృతలే వారికి జీవ సుజీవిత తి పరమ అవ్వలెను.
దీని వెల 1 రూపాయి మాత్రమే. కృతగతుడ,
మ సి యూ
వీలాజినంగులు మిక్కిలి కావలయుననిన వ్రాసిన అభ్యుదే
గమనించెదము లేదా మా ప్రసిద్ధపుస్తకం కామేశ్వర ప్రసాదాను
వ్రాయుడు. ఈపుస్తకం యినాం. రిపాలు ఖర్చునాం. శేష
వైద్యశాస్త్ర ముడికింకర్ నామ
ఆతంకనిగ్రహ బ్రహ్మధామము
26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సోమవారము! (కొత్త ప్రకటన!)

బల్లారి ధర్మవరం కృష్ణమాచార్యులవారి

రోష నా రాశి వాటి

అను 5 దంకి మల నాటకము వెల రు 1-0-0

బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు ప్రాయశుభము.

అడుసుపుండుమందు

హస్తశాస్త్రములను, కలకత్తా నగరమున కలగు అనుమతము, ఈ ఔషధము చాల శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీమంతుడు ఉపయోగము. ఇంకను ఈ మందు ఉపయోగించుటకు, ప్రతిమందు, తీర్చి, గడ్డి, యింక అనేక చికిత్సాధ్యక్షులు నివర్తించును. బుడ్డి 1-కి 0.5-0. తపోబాధియు ప్రత్యేకము. (408) కనుపు, ఏదన్నీ పొయ్యిటపుకొ, మద్రాసు.

భారతీయ మహామండల యూజమాన్యముక్రింద

హిందూదేశీయచిత్రకళా

పదర్శనముచిత్రకళావిజయము

1923 సం. మార్చి నెలలో జరుగును, లేదా స్థలము కరువైనచో (అనుమతము) ప్రదర్శనమునకు పంపునామానున్న ను ఈ దిగున చిరునామాకు ఫీబరరీ నెలఖాతాలోగా పంపవలెను. ఒక రుపాయ ఈ దిగున చిరునామాకు ప్రాయశుభము.

Mrs. Rukmini Lakshminipathi, B. A.
Joint secy. Bharata tri Maha Mandalam
Post Box No. 369, Madras

కొకినాడ డి. మునసబుకోర్టులో

O. S. 536/1919 F. P. 427/1922

చాటులు:—డి ఇండియన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ కొకినాడ.
ప్రతివాదులు:—ఆర్.కె. సీతారామమూర్తి 2 ఆర్.కె. కొకినాడ రి వెంకటరత్నం వగైరాలు సా. కొకినాడ జగన్నాథ పురం.

గోదావరిజిల్లా కొకినాడ తాలూకా కొకినాడ రిజిస్ట్రేషన్ లో చేరిన కొకినాడ జగన్నాథ పురంగ్రామములో ప్రతి వాదులకు ఉన్నటువంటిని యీ వాదుల డిక్రి బాకీ ఖాతా యొక్కబడినటువంటిని యిప్పుడు యీ డిక్రి బాకీకింద నేలం కాబోవుచున్నటువంటిని మ్యూనిసిపల్ డిప్ టెం 3147 రు నివేళనలం అందుల నెంబటి ఇంటికి వాదులు కొలత గజములు.

1. తూర్పు నయినేలు ప్లీ నుమారు X 15 లు
2. దక్షిణం ప్రతివాదుల తాలూకా నెంబటిలోగలి నుమారు X 30 లు.
3. పడమర కలివీరీ తాలూకా స్థలం నుమారు X 15
4. ఉత్తరం రేకపల్లి లక్ష్మీపురినాం వగైరాల స్థలం నుమారు X 30 లు.

నడయ వాదుల పధ్య నివేళన స్థలం ఇందులో ఉన్న నెంబటి ప్లెట్లు తప్పకుండా ద్వారా సంధములు, పండుయిటుక గోడలు ప్రైవేటు నానాభువ్యవహారము వగైరాలు 23-8-1923 తేదీ కుక్ర వారం పంఖ 11 ఘంటలకు కొకినాడ డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టువారియెదుట నేలం చేయబడును గనుక వలయువారు నడయ తేదీని పోషకులయి సానుకోవలెను.

డి 6-8-1923 సం. } దేవరకొండ సుబ్రహ్మణ్యం,
కొకినాడ } వాదుల తరపు ప్రీడర్.

సత్యవత్సవ పాఖ్యానము

శక

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్యము. ఇంద్ర శ్రీలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది. పితృము కులసంహారము ముద్దులు మూట గట్టి మున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము జేపట్టి భావకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనించును. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0 పాస్టరుప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యాలయము,
నెం. 7 తంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు.

సామ్రాజ్యశాసనసభ

9 వ తేది చర్చ

అధికారవర్గమువారి బిల్లు లంగీకరింపబడుట

మారిషసుల సవిషయమున చర్చ జరుగుట

9 వ తేదీని జరిగిన సమావేశమున ప్రశ్నోత్తర సందర్భమున డాక్టర్ గౌరంగు డిల్లీలోని తేదీ హార్డిజి వైద్యకళా కాలకు గ్రాంటుల నిర్దుష్టతలను ప్రయోజనము లేదని యాక్షేపించి రంగారావి, కేమిగి అత్యున్నతము కాలేజీయొక్క ప్రయోజనముల వివరించి గ్రాంటును సమర్థించి. చాటర్డ్ గాడు ధనాభావముచే నికను ఎత్తున మొత్త మీ య బాలసం దుకు పంపిల్లి. మిర్ అసత్ అలీగారు కల్లెక్ సర్వీసులకు సంబంధించిన రాయల్ కమిషనులో ఒక రివ్యు మహ్మదీయులను నభ్యుగ నియమింప వీలులేదామని యడుగ హాయిలీగాను అట్టి యధికారము స్థాపనముని చేతిలోనే గాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి చేతులలో లేదని. అంతట ఈ కర్మకర్మముగారు 'కామిషన్ నొకని, గౌరంగు ఈత్రయ నొకని, (కాఫెట్ సమాసీ గారు సీట్ నొకని, ఆ బుల్ ర హింగారు మహమ్మదీయులను, అహమ్మదు గారు (హమ్మదు నొకని అయాసః ఘనులను నవ్వము కలుగకుండుట మిమననుభ్యుగ నియమింపవలెనని కోరి. కాని అధ్యక్షులు హాయిలీగారు చెప్పిన కారణము ననుసరించి ప్రశ్నలను తోసివేసి. యడుగ దాన్ ద్వారా కమిషన్ అనుమతు అనుమతును అనుమతి జారీపాటును మారలేదని తెలిపి. జి. వి. పి. రైల్వేకొంట్ హెచ్చుతలనొక స్థితిను నిర్ణయించు కొనకూడదని అధికార సభ్యు లాక్షేపించి.

అంతరము జాతివిభేదముల విలువను ప్రేరేపించు వారు కానించిన సవరణల ననెట్టివారంగీకరించి. పిమ్మట వైట్ ఫీల్డ్ (ట్రాఫిక్ లిల్లు అసెబ్లీచే సవరింపబడిన రీతి సంగీకరింపబడగలనని కోరుచు సర్ హాయిలీగారు కాల క్యవధి లేమిచే యందుగ లిల్లు సంగీకరింపవలెనని పిమ్మట కృషిచారమున దిగువవిషయమున అనుమతి కొనసిన పయిన్సు 16 సం.లనుండి 18 లకు పెంచుచున్నందున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల యంగీకారము ననుసరించి కొనసము ననుమతి పెదమనియు అట్టియంగీకారము రానిచో లిల్లునములను సవరించు పలికనలెనుక లిల్లు సంగీకరింపబడెను

మారిషసుకు కలసపోవు విషయమున గతదినమున బిల్లు సెంచబడిన 'నియమముల సంగీకరింపవలెనని కోరుచు మారిషసు ఈత్రయలో నొక కాపీలంతయైన సందర్శనయ, అందలి ప్రజలలో 70% వంతు భారతీయులే యనియు, అచ్చట వారికి చాల ఆర్థిక లబధియు, 1910 వ సం. నుండియు కలస ఆపివేయబడుటచే నచ్చటి సేద్యములయొక్క పాడైపోవుచున్నదనియు, ఇందవలస భారతీయులకే మిగుల నష్టమనియు, ప్రస్తుతము కొనసిన 1500 మంది కూలీల రాకవలన నచ్చటి భారతీయుల కూలీల గగనయ, 5 గురు గల కుటుంబమునకు కొంత యెక్కువ కూలీ యొగవడుననియు నిండేడ్లలో తిరిగి రావచ్చునని మ, అతని స్వాతంత్ర్యమున కేమియు భంగముండదనియు, కలస యొక్క సంవత్సరమునకే యనియు, నిందులన కలసపోవు వారికి చాలాభము కలుగుననియు హుల్లగారు పలికిరి.

రంగారావిగారు మారిషసులో నిష్పాతికే 50 వేల మంకి భారతీయులు కలసనియు, (కొత్తవారరిగిన ఉన్నవారి కూలీల గుననియు, మారిషసు గాయవారులందగు నైరోబీయులే యనియు, భారతీయత్రైవిధులు లేరనియు, సాభారణపుకూలీ నెలకు రెడ రూ. 10 ను కోతల పప్పుడు దినమునకు 4 రూ. 10 ను నంట చే నెలకు 50 రూ. 10 ను గ్యారంటీచేయవలెనని కోరగా కలస యల్ ప్రభుత్వ మువారు నిరాకరించినందు, మార్కుటేలు ననుసరించి యిచ్చెద మనుట లాభకరము కాదనియు, ఇప్పటికే 36 రూ. 10 కు సూచన లగవకు చున్నవాయ అందుచే ప్రభుత్వమునా కొక యెంబటు ద్వారా స్థితిగతుల పరిక్ష చేయించినట్లుట నే యిట్టి కలసవిధానము సంగీకరింపవలసని సవరణ సుపపాదించిరి. గొ. కర్మగారు హుల్లగారి వాక్యములతో సంగీకరించుచు 1500 మంది యంగీకరింపవలెనను ప్రమాద మేమియు సంభవించని ను, (కొత్తవారుకూడ (పోవారితోకలసి ఎప్పటివారికి కుండునట్లు చేయవచ్చుననియు, కుటుంబముల విషయమున నెక్కువ జీతమునిచ్చుట ఏతెంటును పరిష్కార మంతునగునాప్రభుత్వమువారు తగిన కట్టుబాటు గావించుననియు కలసమాత్ర ము మాత్ర మంగీకరింపవలెనని కోరి. కామత్ గారు రంగారావి సవరణ నాక్షేపించుచు మారిషసులోని భారతీయుల నితి రాష్ట్రీయప్రభుత్వము లిప్పింపవలసిన కష్టముల తగ్గింపుడ

కోరు దక్షిణభారతదేశీయల స్థితిగతులను బాగుగనే యుండు నని ప్రభుత్వమునకునుచనల నామోదించిరి. వీరంటి ద్వారాకన్న కమిటీద్వారా విచారణ గావించవలెనను అన్ని హో. గారి సవరణ సుప్రసాదముగారిచే నాక్షేపించుట నిరాకరింపబడెను. నియమప్రకటనముతోపాటు కమిటీనికూడ ఏర్పరచవలె నని యు బాగునెయుట మంచిది కాదనియు సర్వాధికారిగారు సవరణ సుపపాదించిరి. గౌరంగు 4500 నుండికూడ అకళా కము కలదనియు, కూలీల తగ్గువల. చించదారవర్తికన్న మార్కుటలన కలిగినదనియు పలికిరి. వివరములనుగూర్చి కర్మగారు వాగ్దానము గావించిరి. రంగారావి సర్వాధికార్లు సవరణల వివరణకొనిరి. హుల్లగారు యుపపాదన మంగీకరింపబడెను. సభ మునాటికి నిలిపివేయబడెను.

బొంబాయి శాసనసభ

అదాయవ్యయవత్తముపై చర్చ

ప్రచురణకొని యుండవలెను

బొంబాయి, మార్చి 11:— నేటిదినము బొంబాయి శాసనసభయందలి అదాయవ్యయవత్తముపై చర్చ ప్రారంభింప బడెను. త్రవేటిగారు ప్రచురణకొనిన రివ్యు అవతరవనియు, అందులన కేరళము ధనవృద్ధిముగ్రామ కలుగుచున్నదనియు, తీర యొగ మేమియు గోచరించలేదనియు తెల్పిరి. నేటిటెగారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా సుపస్థాపించుచు, ప్రజలలో గల యపోహలనెల్లను పరిష్కరించుటకును, ప్రభుత్వము వారి విషయము అపుడపుడు ప్రజలకు తెలుపుటకు ప్రచురణసంఘ ము చాల సుపయోగపడుచున్నదనియు దీప్తి పీటనకు దెట్టిగా ప్రచురణకొని తీసివేయవలెనను తీర్మాన మొడిపించెను.

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

నాగపుర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు

నైట్లగు నూర్చిన సవరణలను గవర్నరుజనరలు నిరాకరించుటచే యాగ్రహతాచకముగ శాసనసభ్యులు గొ. కల్కారు సవరణల చర్చింపవచ్చునని కోరినను మాడ సవరణల సుపపాదించలేదు. విద్యావిషయక స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగు నటుల గవర్నరు జనరలు ప్రకర్తించెనని సభితులొక్షేపించిరి. అక్షేపకులతోనే కీభించుచు గులాబ్ మొహిదీనుగారు విశ్వ విద్యాలయ నిర్మాణమున మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసకవలెననియుపపాదించిన సవరణసభ్యులందరచే నిరాకరింపబడెను. బిల్లుఅంతట శాసనముగ సంగీకరింపబడెను. సవరణలకు గవర్నరు జనర లనుజ్ఞ విచ్చి. బాగుండెదని గొ. కల్కారుగారు తమ యభిప్రాయము తెలిపి విశ్వవిద్యాలయ విషయమునకై ఎల్లరును పాటుపడవలె ననిరి. బిల్లు సంగీకరించు నకులకు అధ్యక్షులగు సర్ గంగాధరచిట్టావీనుగారు సభ్యుల కభినందించిరి.

భరణపు దావా.

కలకత్తా ఫిఫ్ (పిసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో గ్రాండు హోటల్ నందు నివసించుచున్న రికోగడ్ అనుసతనపై కరణి భార్య లాంబెత్ కోర్టులో కరణి తనకు వారమునకు 2 పానులును కుమారుడు కుమార్తెలకు తెలియక 10 పిల్లింగులును భరణమొసగ వలెనని తెల్పినవాక్యమునుగూర్చి విచారణ జరుపవలసివచ్చెను. భార్య తనభర్త తనను 1913 వ సంవత్సరమున పెండ్లియాడి 1917 సం. కరణి కాపురము చేసి పిమ్మట వైద్యమునకే ఇండియాకేగనని తెల్పెను. భర్త భార్యతో 1915 సం. కరణి కాపురము చేసిననియు వైద్యములో చేరినట్లుటకూడ అనేక పర్యాయములు దబ్బుకంటే అనే నిండియాకు రమ్మనామెనిరా కరించెననియు తెలితెను. మేజిస్ట్రేటు కొరములను ఒకసవరో కోర్టు కంపెను.

ప్రభుత్వ ప్రకటనములు

హెచ్. టామ్మిన్సుగారు అసెంబ్లీ సభ్యత్వమునకు, అర్ సీ మాక్స్ వుల్ గారు స్టేట్ కాన్సిల్ సభ్యత్వమునకు రా. కొనంగిరి. క్రిమిన్ ప్రాసీక్ షన్ సందర్భమున అసెంబ్లీలో సభ్యులుగ నియమింపబడిన సర్ మాంక్రిఫ్ట్ గారు తిరిగి స్టేట్ కాన్సిల్ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. బి.కె.ఇండియా, నీరోవారి ప్రచురముల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిరి.

గుజరాతు జాతీయవిద్యా పీఠము

శంఖుస్థాపనము

డాక్టరు ప్రభులలచంద్రశేఖరగారి ఉపన్యాసము

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయాదర్శములు

గుజరాతువిద్యాపీఠ నూతనభవన శంఖస్థాపనముచేయుచు డాక్టరు ప్రభులలచంద్రశేఖరగారి ఉపన్యాసము నీ కింద సంపుటమున ప్రచురించుచున్నాము:—

మీరు నన్ను గుజరాతు విద్యాపీఠభవనముల శంఖస్థాపనము చేయజేయుచుండే యాచారముగ గౌరవించినందులకు ప్రభులలమున నా హృదయపూర్వక గాఢ కృతజ్ఞతాభివందనముల తెలుపుచున్నాను. గుజరాతుకును తెలంగాణకును నెన్నియోయోజనములదూరము గలదు. మీరును కొలదివారముల క్రింద అతిగడ చాతీయ భవనమున విశ్వవిద్యాలయమునకు వచ్చి పరీక్ష దయతో నాహ్వానించుట నేనేమి చేసితివానిని నా కార్యము నున్నది. “జూరపుకొండలు నునుపు” అని కవి వర్ణించినట్లు. అందుచేతనే కాబోలు మీరును మీరు, నేను చేకూరుకొనే సమయమునకును నేను వెళ్లజేసి, నాయెడ నితర సంభ్రాంతిలక్షణములు గలిగియుంటిరి. విశేష మీరనుకొనినంత క్రమమున నా విజ్ఞానము కొంతవరకును తెలుసుకొనడము.

మీరు నాయెడ నితరప్రేమను గనుపరచిన యవకాశమును చూడగలిగి, యీ సమయమున నేను చేయుచున్నదిగాని చదువులనుగూర్చియు, ముఖ్యముగ, ఇయ్యంతటి మహాభాతీయ విద్యాలయము, దేశములోని యీ వరులకు తేలిక నేరకై కీర్తి గల ముఖ్యమైన విద్యాలయములలో ఒకటిగా నిలిచి యున్నది. యీ వరులకు ప్రేమ పురుషులను యీ క్రీతిని కీర్తి గల ముఖ్యమైన విద్యాలయము నేను గ్రాహ్యమునచేసినట్లు కంటియు యోచించుచుంటిని చెప్పగలను. అదియే నాకభిమాన వృత్తియని చెప్పవచ్చును. నేను దానిలోనికి వచ్చితిమిని కొంతవరకు చెప్పవచ్చును. నేను నిజముగ నట్లే యుంటిని చెప్పక తీరదు. విశ్వమునకు మహాభాతీయముగ భవిష్యత్తులను, యువకుల విద్యాభ్యాసములను నాధారముగా యున్నదని నాకు ప్రబల విశ్వాసముగలదు. నేను గర్వించెదను.

గాంధీ మహాత్ముడు

మీ విశ్వవిద్యాలయము, కాలబరమిరిని బట్టి చూచిన, మొన్న మొన్నటికే కాని తత్త్వావగాహన గలిగియున్నట్లు బట్టియు, తద్వారా స్థాపనని బృహత్సాధనముల బట్టియు, ఈకొలది కాలములోనే బాంధవ యభివృద్ధిని బట్టియు, బాడ యీ క్రైతరదలోనున్న విద్యాలయము ముచ్చటగాను బడయు ననినను చెప్పగలను. ఒక్కదాని మాత్రము, తద్వారా స్థాపనమును ఉన్నతాత్ములగు గాంధీమహాత్ముడు ఈ యభివృద్ధి నున్న మన లేదేయని మాత్రమునాను చింతించుచున్నది. మీరును అట్టి విచారము నే గలియున్నారని నాకు తెలియును. అయ్య భాతికేరీర మిచట తేనెదులకు మన మంత గ నను కొనకునినపని లేదు. అయిన చేకూరుతున్న చేతులనినపని యెంతయో యుండుటకుల కేవలమియ్యదు నీ వదిత్రాకములూ చూయగ వరుండుటకు విలువలేపోయెను. నేదాయన లేకపోవుట అయిన మాహాత్మ్యమునకు కీర్తియే. ఇట్టి అత్యున్నత భారతమాతృ పుత్రులను లోకమాతృ చాలగంగాధర లుకై చేకూరుతున్న బాటలను “అయిన ప్రభులలచంద్రశేఖరగారి స్వేచ్ఛ గుండుటలగు గాక కారాగారములో బంధించబడియుండల నెక్కడగ నభివృద్ధి జేందును” జాతీయస్వాతంత్ర్యమునకు సంరంధము జేయు నీకో బులలో మనము అనువిశ్వాసములతో గాని, వ్యాధియొక్క లక్షణముతో గాని యుండి యింతవరకు కలిసియున్నాముగానూడదు. మనము విశాలభువనసంధములు కల్గి మనాచార్యములకు మో యగలి యుండవలయును. మనజాతీయ జీవితములో నితరశాఖల యదు వరకే యీవిద్యాలయమునందు మనము అందమును భద్రోడుగ నుండి పరిశీలించుట అమృతాత్మకము. తేకభవనము న్నాదయానందము జేయు ఫలితములు గలుగునని నేను నిస్సంశయముగ చెప్పగలను.

గాంధీమహాత్ముడు సిద్ధుడు. మనకు కొందరు భయానకమగు విషయములను ఆయన దివ్య నేత్రముతో చూచెను. ఇక్కాలమునందు ద్వైతమును బయ్యించి యీపురాతన హైందవ విజ్ఞానమును గ్రహించెను. పురాతనపు నువర్ణములు భారతమున, భవిష్యత్తునీయే ప్రభావమును భారతమున ఆయనకంటికి గోచరము లాయెను. అత్యున్నతస్థితియందు దాడునకు విశ్వాసముగగెను. అత్యున్నతస్థితియందు గాని యుండి యింతవరకు కలిసియున్నాముగానూడదు. మనము విశాలభువనసంధములు కల్గి మనాచార్యములకు మో యగలి యుండవలయును. మనజాతీయ జీవితములో నితరశాఖల యదు వరకే యీవిద్యాలయమునందు మనము అందమును భద్రోడుగ నుండి పరిశీలించుట అమృతాత్మకము. తేకభవనము న్నాదయానందము జేయు ఫలితములు గలుగునని నేను నిస్సంశయముగ చెప్పగలను.

ముఖము, కపోవనములందు గల్గినాంతియంత విజ్ఞానమును ఆయన దృష్టి వాక్కులించెను. మనదేశాభివృద్ధికి తపోవనము లుండుట యీత్రమని ఆయన విశ్వసించెను. తేనెయందు విశ్వాసముగలదో అద్దానిని కార్యరూపమున నిరూపించు వరకు ను కాంతి యుండని వాడగుటచే, అత్యున్నత యాదర్శములు నఫల మగుటకు యీ తపోవనము స్థాపించెడి. ఈ పునఃప్రేరేపకకార్యములను నెట్టి ఫలితములు గల్గినో యని భారతదేశము నిరీక్షించుచుండెను. అతనిరక గాతీయ సత్యాగ్రహోద్యమము నిజముగ మనపుట సరియైనదానిని కీర్తిసంగి తయారుజేయుచుండెను.

విశేష గాంధీ మహాత్ముడు పురాతన విజ్ఞానమునందు ప్రబలవిశ్వాసము గలవాడైనను కాలపరిణామములను గల్గిన మార్పులను గుర్తించకపోలేదు. ప్రాచీన ప్రతీచీ విజ్ఞానములందు త్రువమైన చానినికొన్ని అధునిక భారతమునకు వివిధశాఖలలో విజ్ఞాన మలవడతేయుటకు నితరకన్న పెద్దదగు విద్యాలయము ముండవలెనని ఆయన కనుగొనెను. అందులకే అహమ్మదాబాదులో నీ జాతీయవిశ్వవిద్యాలయమును ప్రతిష్ఠాపన జేసెను. స్థలము చక్కనిది స్వయంపబడెను. అలవకాలునందు ప్రాచీనప్రతీచీ సంయోగమునందు ముఖ్యవిషయములు గానించుచున్నది. అర్థము ఆశ్రమమునందలి కొంత మయములగు కాద్యలములపై, మతభావచ్ఛాయల బహుపరిత వృత్తులను ప్రక్కన పాక్కరించు మిల్లముల పాఠశాలములగు లక్షణములను తలయెత్తి కానించుచుండును. ఇవట జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము నిర్మింపబడుట యెంతయు యుక్తముగ నున్నది.

ఆయున యాదర్శము

ఈ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించినపుడు గాంధీమహాత్మునియాదర్శ మేమై యుండెను? అగుయాత్రమడు యీవిద్యాలయమున ప్రభులలమున స్థాపించుచు బలికన భావోద్దేశములగు మాటలనే యిట తెలుపుటకు నే నెక్కువ రేమియు జేయకాలను. ఆయన యిట్లని చెప్పెను.

“ఈ జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడుటకు ప్రోత్సాహము, సమయ క్రమభారతజాతీయ దర్శములను గల్గినది అది హిందువుల భక్త్యమును, మహమ్మదీయుల ఇస్లామును నుద్దేశించును. భారతదేశభావము ఏమాలతో అంధకారమున లడి పోవడం వలన భవనంబయి, తద్వారా జాతీయపునర్ధారణము, భారతవిజ్ఞానమును పోషించుటయు నుద్దేశింపబడెను. తేనెయందు లో విద్య పరిపూర్ణ జీవించుటకు పాశ్చాత్య శాస్త్రములకన్న, అనియముఖంబి జ్ఞానమును జదువుటకు తక్కువదిగి త్రోసి వేయక దాని యీ విశ్వాసములను యొక్క యుద్దేశము సంకల్పములతో అత్యున్నత, పరియ, పాలి, మాగధి యమూల్యవాద్యములను అదంత్యములను వేసికే దేశము నకు మూలముల మెక్కడ మన్నుదో కనుగొనవలయును. పురాతన విజ్ఞానముల నేర్చుకొనుట మాత్రమే యుద్దేశము గాదు. పురాతన సాంప్రదాయముల నాధారము జేసికొని, పిమ్మటి యాచార్యముల సహాయముతో నూతన విజ్ఞానమును నిర్మింప నుద్దేశింపబడినది. భారతదేశము -కువచ్చి నిలిచిపోయినట్టియు, భారతదేశమునకు పోయినట్టియు భారతభావములను తమలో లీనమైట్టియు వేరేయ విజ్ఞానముల ను ను మార్పు కల యును. ఈ సంయోగము స్వదేశే కల్గింపబడును. అయితలన ప్రతివిజ్ఞానశాఖను వేరేయ కాఖ ప్రత్యేకముగ నుండును. ఆమెరికాలోవలె నేదయో ఒక విజ్ఞానము అట్టికన్న విస్తరించి మిగిలిన వానిని ముగిసేయుచు సహజముగ సంయోగము లేనటులనుండదు. అందులకే యీ విశ్వవిద్యాలయమునందు విద్యార్థులు భారతమతములన్నిటిని జదువ తేనెని నిర్మింపబడెను. ఇందులకు హిందువులు కొరకువదిని నెప్పుకొనుటకును, మహమ్మదీయులు హిందువుల శాస్త్రములలో నేమున్నదో కనుగొనుటకును అవకాశమేర్పడును. ఈ విశ్వవిద్యాలయము జేసినైతే జేర్పబడినట్లుండల, కార్యముగ అన్నుకొనుటని ప్రత్యేకించినభావమే యందులకును కారణమగును. సంకల్పము, హిందవీ, పర్షియా, ఈ యి

సంయోగమును హిందూసానిభావ ఆవసర మందగును నేర్చుకొనవలసిందిగ జేయబడినది. స్వేచ్ఛాభావము నతము, రాజ్యాంగము చారిత్రము మూలముననే గాక దేశమునకు అర్థిక స్వాతంత్ర్యము నిచ్చునట్టియు అత్యగౌరవభావమును గలగ జేయునట్టియు వృత్తివిద్యకీర్తినిమువలననూడ వృద్ధిబొందును. విద్య పరివ్యాప్తమై సాధ్యమైనంతికిరలో జనసామాన్యమునూడ కేర్చు నుటులజేయుటకు పట్టణములందున్నట్టిలోను ఉన్నతపాఠశాలస్థాపించునీశ్వవిద్యాలయము ముద్దేశించు చున్నది. విద్య నేర్చుటకు సాధనముగ దేశభావల నుకయోగించుటకుల విద్యావ్యాప్తమునకు దోడ్పడుటయే గాక త్వరలో విద్యా సంతులమును నిరంతరకక్షులకుండు విశేషము కలసిపోవును. జనసామాన్యమునకు పాఠశాలవిద్య నేర్చుటకల్గును, పాఠశాలవికానికి సారస్వతము నేర్చుటకల్గును, ఒకరికి డబ్బెక్కువుండుటయు, ఒకరికి తక్కువుండుటయు గాకుండ సంఘమునందంత్యప్రతికొంత జరకు లేదు. ఇక్కార్యమును దలచెట్టి వారలు విజయముతో బనిజేయుటకు వలయు విశ్వాసమును, బలము ననుగ్రహించుటకు భగవంతుని ప్రార్థించెదముగాక!”

ఒక మోచ్చరిక

ఈ మోచ్చరికను మాటలందు తెలుపుడిన యాదర్శములకన్న భీరతము తెల్పియు, విశాలతరభావములనున్న యూహించి విశ్వవిద్యాలయమున కొసంగుట దుర్లభ మనవచ్చును. ఈ దారహృదయులగు వేర్వేరు బాటలవారుగూడ యిం దాక్షేపకవిషయము నేవియు గానరారు. ఈవిశ్వవిద్యాలయము యీ అదర్శమును విమలమంద నుండునెడల, దేశమునకు మహాభాగ్యమని చెప్పవచ్చును. ఈ అదర్శములు సఫలమగుగాక యని నా అంతఃకరణసాక్షిగ బల్యము న్నాను. విశేష నాకును కొన్ని భయములు గలవు. ఇట్టి సంస్థలు యొక్కడ ప్రారంభమాయెనో అక్కడనే యుండునబాదును లేక నిలచియుండుట ప్రతిదేశమందును, ముఖ్యముగ నీదేశములో సర్వసామాన్య మాయెను. పుష్పము తరుణము రాగానే వికసించివరి మళమును వెదజిమ్మికాలక మేళ యొండిరేకులు రాలి కళకాంతులు లేకుండజోవును. ప్రభువు మూర్ఖులదర్శకుల నానరించినగొప్పగొప్పముడైయు బన్నియును శుష్కనిదాంత ముల గును భావముపోయి, అస్థిపంజరము, మాత్రము నిలచియుండును. ఈకాకారము అకర్షణముగ నుండవచ్చును. కేవలము లెన్నియోగియుండుటలన పరిత్రపెనది గానవచ్చును. కాని అది ప్రాణములేనిది ఒట్టిమొద్దు. దేశముయొక్క మాంసరహితమగు నెముకలకు ప్రాణమును పోయకాలదు. ఆవిద్యాలయమునకు ఒక మహాత్మ్యక్రియొక్క యోగమున్నయెడల ఆయనయే దానికి చిహ్నమగును. దైతరమగును. ఆయనందకును పూజించును. అత్యున్నత మాహాత్మ్యమెక్కడైన కొలదియు అపాయ మెక్కడు గలదు. ఆయన యొకస్తో, బుద్ధిశో, మహాత్మ్యో, గాంధీయో ఆయన యెడల, ఆయన ఒక సిద్ధాంతము, పరితము, అవతార మగును. ఇచ్చుక చెప్పింతుల “ఆవిద్యాలయము ఆ పూరుపుని ఛాయించును. ఇది ఆ పురుషునకు చాల గౌరవమైన విషయమే యును. కాని అందులకు అయిన మీదనే దృష్టి యెక్కువ నిలచి, విద్యాలయము వాకేరంది, అభివృద్ధి లేక జిండును.

స్వాతంత్ర్యమే ఆదర్శము

ఈ అపాయముల మహించి యేమేమో అలుచున్నానని నామిత్రు లివట భావించుచుండవచ్చును. కాని మిత్రులారా, నీవీవక్తవలను నిజముగ చెప్పకలెననియే చెప్పచున్నాను. మనదేశములోనే యే స్వేచ్ఛియో విద్యాలయములు ముందు అభివృద్ధి జేయవలె గానించీ, అట్టి జేమయను లేక నిలచియుండెను. ఎన్నెన్నో ప్రాణదాహకములగు వికృత నిర్మలాంభ ప్రరంగములు, వ్యక్తిస్తోత్రములను యెదాదులోనికి వచ్చి యుండి పోయెను అట్టి అపాయమున్నదని తోచినపుడెల్ల హెచ్చరిక జేయు నేయందును. ఇదివరలో దెప్పింతుల : జ్ఞానములమునకు, స్వాతంత్ర్యమే ఆదర్శముగ నుండవలయును గాని, మూఢభక్తి యుండరాదు. ఇచ్చును జేసిన ముక్కలను మనహృదయ స్థల కములందు లిఖించుకొని యుండవలయును. “పురుషుడుగ నుండవలచినవాడు స్వతంత్రుడుగ నుండవలయును.”

పరివర్తనము వలసిధయము

విద్యాలయమును గలిపితేయుట కొక మహావ్యక్తి లేకున్నను, అది విస్తరించి యుపయోగపడకుండ జేయటమో కొక్కొక్కడకు కొన్ని విశ్వవిద్యములు కాలము యుక్తములుగ నుండవచ్చును. హెచ్చుతక్కువులు సంపించుట యిది యేకాంతమత, విశ్వములో దేశభక్తి భక్తి, పాతము గానవచ్చును ఎన్నెన్నోనుండియో పరాధీలుగ నుండి జాతీయ ప్రయోధముగ ల్లుటవలసి గల్గిన పరివర్తనములకు నీదేవుడు ముందు

ఎల్లప్పుడు మొలకపెట్టుచుండుట, గణానుకూలము, అం
 దోళన మొనర్చుచుండుట చాల న్యాయకార్యములు. చిన్న బడి
 పిల్లవానివలె రోగున మొనర్చుచు, అల్లరిజేయుచు చుండుటకంటె

మనమే మనయాత్మకతలను లోపములను తొలగించుకొని అభివృద్ధిపండుట కందుకు ప్రయత్నింపరాదు? జాతులతమంతటామే యభివృద్ధికికచ్చెను స్వ జన్మమున కవ్వవడి సంపాదించవలసిన కస్తువు కష్టపడిసంపాదించిన నే దానికి విలువయుండును. అవి దానముగ నొసఁబడినయెడల విలువయుండకాలదు. మనజన్మనిక పారిశ్రామిక ఉద్యోగములలో అత్యధికమున కొకవిన్నము. మనవిద్యాభివృద్ధి మనమే గావించుకొనవలె నను యద్యయము మరల చిన్నము. ప్రభుత్వసహాయములేయే, ఈప్రయత్నములు చేయుయొక్క ఆత్యంతతల దీర్ఘనిగాని ఈవిషయమున ప్రభుత్వమున కెట్టి బాధ్యతయునులేదని (బెంగాలునందు కృత ముగింపఁజెప్పించిన రాజకీయజ్ఞులు దలచినవిధమున) గాని నాయభిప్రాయముగాదు. ఈ ప్రయత్నములందు మందుకు జనుట యనగర్వరహితవాద్యధమున ముందుకుజనుట మన సార. పు. భగవద్గీతయుందుగాడ నిజమే యెఱవడెను. “స్వపర్యవర్తకర్మ స్యత్రాయతే మహతోభయో”

జాతీయ పాఠశాలల భావిస్థితి

మన జేతమునందు జాతీయవిద్యా ప్రయత్నములు పారంభింపబడి నప్పటి నుండియు నేను ఈ యద్యయముందు పాల్గొనుచున్నాను. స్వతంత్రమున కాలమున (పారంభింపబడి బెంగాలు జాతీయవిద్యా పాలక సంఘమునందు సభ్యుడనను. ప్రస్తుత జాతీయవిద్యా పాలక సంఘమునందు సభ్యుడనను. ప్రస్తుత జాతీయ పాఠశాలలను చూచుట కేను దీర్ఘించుచున్నాను. సామాన్యముగ మన మభివృద్ధిపరచుకొనిన స్థితియందని లేని విషయము నత్యంత. పరిపాలనము సరిగలే పోవుటయు, మంచి యాదర్శముల లోపమును ఇందుకు కారణము గానవచ్చును. ఈ పాఠశాలల, ప్రభుత్వ పాఠశాలల ప్రతి విలువయుగనే యుండి, నూతన పథమున (ప్రొక్రెజ్, జాత్యుత్సరముల దీర్ఘజాలక పోయిన యెడల నిది జీవించుటలేదు అట్టిని జీవించుట కర్హత లేదు. కాని మీని సరిగ పరిపాలించిన నడవడి యెడల చాల యభివృద్ధికివచ్చును. వీరికి రిర పాఠశాలలకల్ప, ప్రభుత్వ అధికార శృంఖలలులేవు. సరిగ పరిపాలించిన యెడల జాత్యుత్సరముల దీర్ఘజాలను. అందుచే కష్టము జీవించి తీరును.

ఈ పాఠశాల లెంత చిన్నవైనను నేను జూచిన కొన్ని పాఠశాలలందు స్వాతంత్ర్యవాదావేశమును, వినుకు పుట్టించు సామాన్య విధానకారా గారములనుండి బయటబడితిమను సంతోషమును, నూతన పథమున ప్రొక్రెజ్ నూతన జీవితోద్యోగముల చేయుచు కొనవలెనను నత్సాహమును గానించెను. గాంధీజీహృదయంబు దెలిసిన విజేతమరిపాలన, “జీవితోద్యోగముల” కీ యబడిన ఆ సత్యపు విలువలు ఈ రెండును ప్రభుత్వ పాఠశాలలందు దలిచుభ్యులోపములు.” అను వాక్యముయొక్క యాధార్థ్యము బోధపడెను. జాతీయ పాఠశాలలందలి విద్యార్థులు తామంత కరమను ఎక్కిరచ్చిన బోట్లను తగులుజెట్టిరి. ఇక వారు వెనుకకు బోజాలరు. మెల్లనిపరువుల ప్రభుత్వోద్యోగముల ఆకాశకిరణము. అందుచే మీరు నూతన జీవితోద్యోగముల నిర్మించుకొనవలెక, వారు ఆత్మకీర్తివైసే ఆధారపడియుండవలెను. తమబుద్ధిబలమును పయోగించుకొనియే తమ ఆకారమును సంపాదించుకొనవలెను. ఉత్తమ పురుషులగుట కిదియే మార్గము. అందుచే దృష్టిపథమంతయు మారెను. వారి సైనికబలము అధికమయ్యెను. జాతీయ పాఠశాలలందలి విద్యార్థులు, సంతోషముతోడను, ఆరోగ్యముతోడను, ఎట్టి కార్యనిర్వహణమునకైన సద్ధముగ నుండినట్లు నాకు గానినారు. మీరు కత్తిమున్నంత కర కష్టమున లొంగరు.

మన బాధ్యత

మనవైకల బాధ్యత యత్యధికము. ఈయవతులు ప్రపంచమునందు తెలివి స్వాతంత్ర్యములు గలిగి స్వయంసాహాయ్యమునై నాధారపడి యుండగలట్లు వారికి తగిన శిక్షణ మొనగవలెను ఈయవతులు చేయలేనట్లు మనమందు వెనుకపడిన సప్తమధికముగ గలుగును. యావనోత్సాహము చిర కాలము నిలుచునది గాదు. వాగ్దానములతోను తమవలనలతోను కాలము పుచ్చుకొని విద్యార్థి బృందమునకు వినుకు జనించి వెనుకటి గోరణికి తిరుగుట కిచ్చును. వారికి అస్థి విశ్వాసము నకించును. లేదు వాడుకులయందును లేదు జాతీయమునకు విశ్వాసము నకించును. ఎట్టివిషయము గలిగిన ప్రపంచములో శ్రమివానికిని అందులో ముఖ్యముగ కట్టబాసిక ఆకయేతనాధారము. ఆకయే వాని ప్రాణమును కాపాడును. బలమునొసగును. అట్టియాకతోలగిన పిచ్చుట మిగులునదేమి? వారుమరల వెనుకటి ప్రారంభములకు బోవుచు పిచ్చులలోమన ప్రాణము నాస్తిక యువకులలో మీరు కలసియుండురు. అప్పుడు వారిని మాయపును కంటికి జెల్పినవెను? ఈభూర పరిణామమును మన మనకృత్యము తప్పింపవలయును.

కనుక వారిని సరియైనమార్గమున నడుపవలెను. మన ప్రస్తుతావస్థలకు దగ్గరటి సుకమమగు విద్య నేర్పవలెను. అట్టివి

ధానమునకు స్వయం సహాయము స్వయం శిక్షణము, నిగ్రహము, నిశాదంబర జీవనము, సచ్చింత, బ్రహ్మసర్వాశ్రమము నందు నిర్మలమును ప్రవర్తనము, మున్నగు వాని ప్రోత్సాహపరచుకొనవలెను. విజ్ఞాన భాగమునందు దృష్టివంతయు చేతమునకు నేనజ్ఞుడనవలె నను నిర్మలమునాశనము, ఉత్సాహమును విద్యార్థులకుండు పోషించుటయు, అంతులకై ప్రాచ్యఖండ యుక్త్యుత్సాహపరచుకొనవలెను. పాశ్చాత్యుల వానిలో నున్నట్లు మన వానిని చేర్చుటయు, జేతముయొక్క చరిత్ర కత్తికాత్మ, న బల్యములకు ముఖ్యస్థానము నొసగుటయు, అదృశ్యముగ నుండవలెను.

సాంకేతికవిద్య

ఇంతకాలము నుండి కేవలము సారస్వత విద్యయే మన కలపబడుచుండెను. ఇట్టి సారస్వతవిద్యయొక్క విలువను నేనెరుంగకపోలేదు కాని కేవలము సారస్వతవిద్యనే నేర్చుకొనుటచే, పాఠశాలను ఏకరువు జెట్టుటకును, కలమును కాగిలెను. నుండి తీయు. ఎడలెగడంద (వాయుబతును మరల మనము నువ్వుగి సంపాదించుకొనుటచే, మనమింకెందులకును అర్హత సంపాదించుకొనజాలకంటెమి పారిశ్రామిక సాంకేతిక విద్యనుకొనుటచే చేతమునకు నేడత్యంతసరములుగ నున్నవి. మనము పాశ్చాత్యుల యొద్ద నేర్చుకొనవలె ననునెంక మనకక్కరలేదు. ఇంతమాత్రమున మన జాతీయకారమునకు లోటు గలుగ నజేయవలెదు. సాంకేతిక శాస్త్రము అంతర్జాతీయము. భారతమునకు సాంకేతిక శాస్త్రము క్రొత్తయ్యుగాదు. భారతమునందు కవిత్వ, తత్వ, శాస్త్రములు దప్ప వరకవిజ్ఞానశాస్త్రము లేకుండె ననుచు యవచాంచు. లోకాంత, మగప్రాంత్యులయిన పాశ్చాత్య చేతములు గ్రహించెను. మనము వెనుకటి కీర్తి మరల ప్రతిష్ఠించుకొనవలసి యున్నది. మనము కాలానుకూలముగ నడువలసి యుండును. ఇంటింటికి వెళ్లి “భారతీయ,” అని యవమానపరపించుకొనవలెదులగుం విద్యాబృందమునకు తగిన శిక్షణము నొసగి, స్వతంత్రముగ జీవించులాగున, వారిని నడుపుట మన భారము. అట్లసంధ్య అభివృద్ధి జెందుటకు మిజాంబాయి రాజధాని అన్నివిధముల తగియున్నదని నాస్తిక సత్యయోక్తి కాబాలదు. వాగ్దానమునందు నేనయే జీవనోపాధిగ నెంచబడుచున్నది. కాని బాబాయి రాజధానియందు నట్లుగాక, వ్యాపారము మున్నగు స్వతంత్రజీవనోపాధులయందు బ్రవేశించుటకు తగిన యాశ్రమములు గలవు. ఈకారణముల కలన బెంగాలునందుకన్న బాబాయియందు, ఇట్టి పద్ధతులచే నెలకొల్పబడి జాతీయ విద్యాపీఠము అభివృద్ధి జెందుట కెక్కువయకకాములు గలవని నేను నిస్సంశయముగ బలపరుచుచున్నాను ఇక్కడబాలాశక గాక వారి తండ్రులును కొనునది శిక్షణయు విద్యయుగాని కట్టరిక్కు గుర్తు కాదు. వినుకు పుట్టిం చు పుస్తకము చేకరువు జెట్టు దిన క్రమాకలి పోయి విద్యార్థులకు వికాల స్వభావముగల విధాన ముండుటచే అభివృద్ధి సర్వరమును, సంపూర్ణముగను కనిపించును. విద్యార్థులను మందలకొలది వారంతటవారే యుత్సాహముతో బ్రవేశించును. కాని, దురదృష్టవశమున, బెంగాలు వేరువిధముగ నున్నది. బెంగాలు అభివృద్ధి చెందరలెనట్లు, బాంబాయి (ప్రొక్రెజ్)మార్గము నను సరింపవలె నని నేను దృఢముగ చెప్పగలను. కనుక నేను వైన చెప్పించుట మనము సాంకేతిక పారిశ్రామిక శాఖలయందు దెక్కువ క్రద్ధ పుచ్చుకొని ప్రపంచములోని యిరువేతములకు వెనుక బడకుండు లాగున నుండవలెను. ఆక్రద్ధ జనీవీచిరిమా మనము పంచెమునం దొడిగివేట్టు నిక్కము.

శ్రీ విద్య

నేను ముఖ్యముగ మీకు తెలుప నెంచిన యంశములలో శ్రీవిద్య మహిమి. అస్పృశ్యత యందువలెనే శ్రీవిద్యాభివృద్ధియందు మన సాంఘిక కార్యముయే యడ్డుపడుచున్నందులకు చింతించుచున్నాను. మన జాతీయవాదుల లీమయమై తగినంత క్రద్ధ పుచ్చుకొనకున్నారు. గత కొలదిసంవత్సరములలో, జాతీయ విద్యాభివృద్ధికి యెన్నియో మాయజల కాచింపబడెను. అందొక్కదానియందు నైనను మనబాలికల విద్యకై నెట్టి యేర్పాటు చేయలేదని తెలిపి, అతిశయోక్తి కాదని నేను రలంతును. ఇంకెవరికీలకట్లా ఆకాశమునడచెను. ప్రాథమిక విద్యయందు గలనే శ్రీవిద్యయందును జేతముల ప్రయత్నములు ఇంకను దృఢముగ నుండినగాని ఫలితము గన్పించకాలదు. మనశ్రీవిద్య గుమాస్తాలు చేరు, మన భావిసంకల్ప నిర్మాతలు వారినిబలతే యగుటచే వారి మనస్సులయందు జేత భక్తి పూరితములగు నభిప్రాయములను పూరించుకొనెడల, కలిగెడి ఫలము అగ్ర్యుత్తము. జేతాభివృద్ధి యంతయు తిల్లులునుట్టి యుండును. ఇది యందరకును తెలిసిన యంశమే. కావున నింత కన్న నికటికరింప నవసరములేదు. జాతీయం దొభాగము సంపూర్ణముగ వెలుగడియుండ, అభివృద్ధి కనిపించుట మత్తరమని చెప్పవలెనునా?

జేతావర్తికము

మన కార్యకర్తావస్థలందెల్ల జేతావర్తికమున కావులే కుండుట చింత్యము. ఇతరగామ్యములు జెట్టుకొనకావలె తెలియదుగాని బెంగాలు మాత్రము మిక్కిలి దుఃస్థితియందున్నది. ఏల, ఈవిద్యార్థులకు భారతజేతమున కంతకైన సహాయములేదు. వీరు మన విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు వెలుగులబోవు యువకులతో నుటికి తొంబదియది దిగ్భావాయుగ నుండును. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ యాజమాన్యమున విద్యార్థుల యాలోగ్యమును కలికిలించుటయైనది ప్రతి మత్తరమునా నొక్క విద్యార్థి యైన ను సంపూర్ణావస్థ యున నుండిలేదని చెప్పిన మాకే యాశ్చర్యము గలుగక లేవును. చెడు దంతములు, దృష్టిలోపము, అజీర్ణము, రక్తఃపీనక, ఇవి సామాన్యవాధులుగ నున్నవి. ఇట్టి సాధకసామగ్రిక దృఢతనుకును జాతి నిర్మితములు జెట్టుకొనవచ్చుచును ఒక జంతువు దృఢకాయుడను మనస్సునుగ నుండుటకు పూర్వము దృఢతను జాతువునుండుట లావసరము. కనుక నే మన పూర్వకులు “కేరీమాద్యంఖలు భర్తసాధన” మని యనిరి. భర్తమునకు మంచి యాలోగ్యము ప్రథమ సోపానము. ఈ జేతావర్తికము బ్రహ్మచర్యాశ్రమముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యములలో నొకటి. మన యాలోగ్యమును మగఁజేసిమిని మరల సంపాదించుకొని పాపము జాతిగ నిలువబడితిమేని మన సా. ఫిర గాజీకు అర్పి యవగము. అర్థాశ్రమ పుష్కలమును. దృఢకాయుడగు యుగోపమును నీలు తనము మనకు సహజముగ దుప్ప. కేరీముతో కనిపించును. ఈభేద మీ సామాన్య మగుచున్నది. ఒక యుగోపిను మన చెలకపై ౨ ట్టి తన్ను లాగి యెబబడికొనుండి త్రోసివేసినపుడు మన శిలవంతుకొని అయరమానము సహించవలసినవచ్చును. తనదంతం దుప్పలుల ప్రతి క్రిమలను జెడకుకొందును. వారాధితకలలోమనమువిలపించును. ఈవిషయము నాకు గుర్తించినపుడు, భయాశ్చక్కుగ నుండును. ఒక్క కాలూరిగాని, ఒక వెనుకరిగాని యుగోపియనుచే పరిధివింపబడి ట్లు నేను ఇప్పటికి కనిచుచున్నాను. యుగోపి మనులకు సాహసముండు. కీ తాత గ్యమును. జీవాధ్యాయముగ ప్రత్యక్షముగ నొక చెప్పి పుచ్చుచు యుగోపిను గాదు మానవు డెందైనను సంపాదించును, గర్భవతున; పిటికెరమున కెరికేని యనవచ్చును గలుగును ఆరోగ్యము. లిసనదృఢకాయుల మెట్టువగుచుమో, అప్పుడు స్వ-భ్యము సమస్తభాగము వచ్చిపట్టెయని నేను తలంచును. పోషణజీవి జేతావర్తికమేమి వలన అవారోగ్యము గలుగును. అవారోగ్యమువలన ప్రాస్యాంకుల జాతీయైతిమి. ఆనందము, ఉత్సాహము, శత అన్నియు పోయినవి. ముగ్ధుడై ఆరోగ్యశాస్త్ర కత్త యును సర్వ (వెడెరకు) బెల్లు భారతీయులను గూర్చి తానుకాసిన పుస్త మునందిట్లు పాంతురచెను.

“భారతమును మాయచాటి గాల్గొన్న, నిత్యానానులతో నున్నట్లు కనిపించును. ప్రజాసామాన్య మింకను యభిరసమును నింపును. సన్నగను, క్షణకాయులుగను నుండురు. కేవలము జీవనముకై తన్నుకులాడు చున్నట్లుండురు”

సర్ మైకలు కాడ్గరు ఒక యవశ్యాశ్రమము నొసంగుచు బెంగాలీలను గూర్చి తనకుతోచిన యభిప్రాయములను కొన్నిటిని యవదనాంజెను. బెంగాలీలు చిలువజుట్టిదో ములుంగరని ఆతడుపలికెను. ఈ సామ్యము జేతకునంతకును అన్యాయమనని నాకొక చిలువపు, ఆనందము, ఉత్సాహము, జేతమునజేట్టి జెట్టి పోయినది ప్రస్తుతకావ్యాంక విధానమునకి మిక్కిలి ఒకంక ప్రథముగనన్నది. విజాతీయముగ ప్రభుత్వమును నిందిండుటతో మనబాధ్యత ముగియును. మనజాతీయము చున్నది. మనకార్య భారమధికముగ నున్నది. మనస్వగృహమును చక్కజెట్టుకొని యాత్మ సంరక్షణము గావించుకొన వలయును. కనుక మన విశ్వ విద్యాలయములు ఈజేతా సాధకమును తమ విధానమునందు మొదటి యంశముగ నుంచుకొన వలయును. విద్యార్థులు వ్యాధామయులందును, ఆలంబించుచు పాల్గొను ఫలముల కారణాల పాఠశాలల అధికారులు ప్రోత్సహించవలెను. ప్రయాణములందు, పోటీలందు, విద్యార్థులను కత్తి చుండవలెను. క్రమవిధానము నై శిక్షణయుయొక్క అధికృతకు గూర్చి ప్రత్యేకింప నవసరములేదు. కనుక భారతజేతమున బాల భటోద్యమము నెలకొని నందులకు నేను సంతసించుచున్నాను. ఈయద్యమము, బాలలకు సుకమముగ శిక్షణము నొసగ గల్గునని నేను. దిగువనగలముల మిగులము శిష్టునించుచున్నాను ప్రభుత్వము, ఇంక యుగోపియందే కనిపించునట్లు కొనకైన ఆంశములు కొన్నింటివు. ఈజాతీయ విశ్వవిద్యాలయము ప్రతి క్షుక్తి సంపూర్ణవిశాసముగల కావని (పురుషులు) శ్రీ)దానియందే నెఱుపెను.

మిత్రులారా నేను దీర్ఘ స్వామి. వినుకొనలేను. జేతభక్తి. హింమాన సామ్యమున అభ్యుదయము వాని నిగూర్చి సంపూర్ణముగ వాయుబింబున నున్నాను. దీర్ఘ యుటిని మీకు తెలియును. నేను నడవించు చున్న రహిత మరల విస్తరమును చెప్పుచున్నాను. నువ్వందు ను మును నడుచు మిగిలెనై నిర్ణయించిన బటనుకు గురగు, ని జుకక గొంకక తొలగిరచింప అనుగ్రహించుచునా?

అట్టి నిర్దోషముల నిశ్చయమును బట్టి దక్షిణాది,
ఉత్తరాదియు, ఈ సామర్థ్యములను మాత్రమే నిర్ణయముగా

ఈ పరిగణించలేని రామయ్య పంతులుగారు సకల సుఖా
దిందిరి. ఈయన నియోజకములందు అధ్యక్షులుగా కత్తి సా
మర్థ్యములనే గమనింపాలెను. రాష్ట్రీయ కర్మ ప్రాతినిధ్యములకు
ఆ పర్వములవారును అంతరంగై స్వల్పవర్ణముల వారునునుండ
ప్రాతినిధ్యమును గోరెదరనియు దేశమంతయు సంతోషలహము
లకు లోనగుననియును పంతులు గారు నడిచిరి.

అబ్దులుకాశీము గారు

ప్రజాపాదనను బలపరిచి, అన్ని విధములవారికిని
సమాన స్థాన మొసగక పోయినయెడల జాతీయాభివృద్ధి పొసగ
జాలదు. స్వం బ్యవధమున, లక్షోన్మయదంబడికయై ప్రభువు
మెట్టు ఈ యెడంబడిక తేలియెడల మాంటాగూ
సంస్కరణలు ఆసంభవమయ్యెడివి ఏ సంఘముయొక్క గాని
బలము, సంఘముయొక్క దనఁబట్టి విద్య, భవము, దేశీయపరి
పాలనయు దాసంఘముయొక్క ప్రాతినిధ్యములయై యాధార
పడియుండును. అధ్యక్షులయొక్క సామర్థ్యమునకు ప్రభుత్వము
నొసగెనుగాక తీర్మానమున కెట్టి జీర్ణతరమును నుండేదలచు
సామర్థ్యమొక్కటియే గణనీయమైయెడల, ప్రభుత్వకాఖలందు
అధిక చేతనముల నొసగి యూరపీయనులనే నియమింపవచ్చును.

సర్దారు గజన్ సింగుగారు

సిక్కు సంఘమును తీర్మానమును బలపరచెను. కిక్కు
ల 80 వర్తకముల పూర్వమునకు పంజాబు రాష్ట్రపాలకులకు
నుండిరి. అట్టి సంఘమువారు తక్కువనీతియొ డుండ నంగీకరింప
రు. లక్షోన్మయదంబడిక యందు కిక్కులకు భాగములేదు. భార
తీయ రాజకీయజ్ఞులు తమ సహజప్రభుత్వ స్వల్పసంఖ్యాకుల
ప్రభుత్వము వలెనుండవలసి నమ్ముచున్నాను.

సభవారంతట ఫలవారమునకు లేదిది.

ఫలవారానింతరము

దేవప్రసాదసర్వాధికారి గారు

ఫలవారానంతరము సభవారు తిరిగి సమావేశమైరి. దేవప్ర
సాద సర్వాధికారిగా పట్టునడిచిరి. సంఘమున విభేదము లుండి
తీరదు. వానింగీకరింప నలెను. అధ్యక్షులయొక్క సామర్థ్యమునే
ప్రభుత్వమునకును తెలియజేసి అందరును సంగీకరించిరి.
భారతీయుల పరమ మొనర్పబడిన యువో
గములందన్ని రాష్ట్రములవారికిని అన్ని
వర్ణములవారికిని వ్యాపారు భాగముండవలెనని అందరు సంగీక
రించిరి. కాని మొదటి ప్రతిపాదనము చాలవికలముగ నున్నది
అందుచే ఆ తీర్మానమున నుద్దేశింపవలసిన గ్రహింపవలెనని
కోరుచున్నాను. భారత ప్రభుత్వమువారి అధికారముననున్న
యువోగకాఖలందు ప్రాతినిధ్యము నియమించునపుడు అట్టికాఖ
లో ఏ ఒక్కవర్ణముయొక్క గాని రాష్ట్రము యొక్క గా
ని ప్రతినిధులు వ్యవహరింపదలవలెనని సభవారు సంగీకరింప
జాచుటకు ప్రభుత్వమువారు చర్యదీనికొనవలెను.

వి. హుస్సేనుగారు

కర్మ ప్రాతినిధ్యము చాలామందియొకము. దీని సంగీకరింప
నవివేకములగును. ప్రభుత్వమువారు యోగకాఖలను సభవారి, కను
కబడియున్న వర్ణములవారు ఆగవర్ణములవారితో కలిసికొను
స్థితికి వచ్చుట సమపాదము లొనర్పవలెను. భారతదేశము ఇట్టి
స్థితికి వచ్చెను. అందుచేటికి స్వల్పభేదమును వదిలివేయవచ్చును.

సర్ మూలము మొయిలీ

చీవాట్లుపెట్టుట

ఈ అంకితలహములను వాచుచు గూర్చినవలె నని
యొందిరి. (వినుదు, వినుదు) కాని సభవారు దీని సంగీకరించిన
యెడల ప్రభుత్వము వారు దీని సమకాలికి పెట్టవలసినవచ్చును.
అందుచే దీనిసమకాలికి పెట్టుట ఆసాధ్యమని దెలుపుటలేవ
కలసికొన్న ప్రభుత్వవిధానముననున్నందు సమయమునందుంటే
నూడ, నీచర్మ ప్రభుత్వమునందలికోతనాము గలిగించెనటకు
సర్వము. (సర్వ) ఇదివరకటికి నూత్రమువైననే చచ్చరిగినవచ్చును
ప్రభుత్వవిధానమును దెలిపితిని. ప్రభుత్వమువారు దానింగీకరించిరి
ప్రభుత్వమువారు తమయొక్కోకాఖలను-అన్నతోద్యోగములను
సామాన్యతాఖలనులను ఏక సంఘమువారిచేతను అధికముగ
వాక్యముపడుట కంగీకరింపరని అప్పుడు దెలిపితిని. ఈ తీర్మా
నముంగీకరింపబడిన యెడల, ప్రభుత్వమువారు దీనినొక నిబంధనగ
జేసి ఆచరణయందు పెట్ట సాధ్యము గాదు. హిందూసంఘమునందు,
బ్రాహ్మణులు, ఇతర బ్రాహ్మణులతో, రాజపుత్రులు అచాలా
ఉపసంఘములు గలవు అదేవిధముగ మహమ్మదీయులందు కతా
నులు, తాముమొదట కతానుల మనియు తరువాత మహమ్మ
దీయుల మనియు భావించును. ప్రభుత్వోద్యోగకాఖలందు కేవల
కోనుటలొకరిచేతగాని, రాష్ట్రీయచేతగాని, భావించవలెను
గానివిధములందు ఆసాధ్యము. సర్వోదయోగకాఖలందు రాష్ట్రీ
యమందిన ప్రభుత్వంగీకరింపబడిన మదగను ప్రభుత్వమువారిసర్వ
లందుకటిపాద్ర లదు ప్రమాదము. యుగముకి ఈవర్ణ ప్రాతినిధ్య
నూత్రమునఅమలులో పెట్టవలసియున్నట్లు అందుగలదు. ఈ కార్య

మదరాసు శాసనసభ

నేటి కార్యక్రమము

మార్చి 12 — శాసనసభ యాయుదయము 11 గంటలకు
సమావేశమయ్యెను. మా. కర్. పి. రాజగోపాలాచార్యులుగా
రంగారాధిపత్యము నహించి. ప్రేక్షకుల గ్యాలరీయొ
భాగీగానుండెను. సభ్యులను సుమారుగా ముప్పది మంది
మాత్రమే హాజరయిన నుండిరి.

ఎన్. ఆర్. ఎం. బెల్లాచి కెట్టిగారు నూతనముగ నెన్ను
కోనబడియుండుటచే ప్రభుత్వ క్రితజ్ఞులైన కె.వి. స్థానమునందు
మాట్టండిరి.

పిమ్మట ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు పరిశ్రమల ప్రభుత్వచో
యచట్టము గవర్నరు జనరల్ ఆమోదమును మార్చి 1, 1928
కాదు బడెనని అధ్యక్షుడు తెలిపెను.

మెట్టు సాధ్యమనో కాదు దెలియుటలేదు (సిగ్గునీగు) ఏదో
ఒకవిధముగ నారాష్ట్రీయవారు తమ రాష్ట్రీయమునామము దాని
సాగించవలెనంద నచ్చును. కాని భారత ప్రభుత్వ
మువారి సందర్భమున మాత్ర మిహూత్రము సమకాలికి పెట్టుట
ఆసాధ్యము. ప్రజలభావమును ప్రభుత్వమువారు గ్రహింపక
పోతేను. కాని భారత ప్రభుత్వమువారివిధానము “కేటికేటి” యను
విధానము. అదిగా యేకాఖగాని, ఏకవ్యవహారచేగాని అధికముగ
వాక్యముపడుటంద నుండుట విధానము ప్రభుత్వ
మువారి ప్రభుత్వ తీర్మానమును అంగీకరిం
పజాలరు లేకల కయారుడేయుట మొదలగు లెక్కలకాఖ
లందు ప్రస్తుత నియోజకవిధానమును మార్పుట కాకేమాత్ర
మును ఇట్లులేదు సభాద్వైము యువోగకాఖలను ఏక
సంఘముగా గాని అధికముగ వాక్యముపడుట నుండు ధానము
ను ప్రభుత్వమువారు గమనించుచుండి. దేవప్రసాద సర్వాధికారి
గారి తీర్మానము ప్రభుత్వవిధానమున కనుకూలముగ నున్నది.
గాన దానిని బలపరుచుచుండి. ఈ తీర్మాన సంగీకరింపబడిన
యెడల, భారతదేశము పరస్పరకలహముల వీడి యున్నత
పథము నెప్పటికిని పొందజాలదను నిశ్చయమును సభవారు
బలపరిచి వారగుదురు. (వినుదు, వినుదు) ప్రజల
లాభమును గమనించి, వారియంతరికలహ
ములను ప్రపంచమంతటి యెదుటకునడిపిగొనిరాకుండ సభవారు
మొదటితీర్మానమును నిరాకరించి ప్రభుత్వమువారు రవలంబించు
న్న వ్యాయామ విధానమును బలపరచవలెనని సభవారిని కో
రుచున్నాను. (హర్షము)

ఈశ్వరేశ్వరు, కర్ హిందూనియనుగారు సర్వాధికారి
గారిసంతకము బలపరిచిరి. నందలాలుగారు వర్ణప్రత్యేకప్రాతి
నిధ్యనూత్రమును నిరసింపిరి. భారతదేశమునంతను వికాసవృద్ధితో
పరికింపవలెనని వీరు నడిచిరి.

వ్రజసుందరదాసు, డి.సి. బురూ, కలనలు గిడ్డి, జబ్బుల్
రహీముగారు ప్రభుత్వ తీర్మానమును బలపరిచిరి

చౌదరి మూబుద్ధినుగారు

ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము ఆపాయకము. కాని అది
ప్రస్తుత మగనము. అందుచే సర్వాధికారిగారి సంతకము “సా
ధ్యమైనంతవరకు అన్ని వర్ణములవారియొక్కయు రాష్ట్రీయములవారి
యొక్కయు హక్కులను గమనింపవలెను.” అనుబదములను
జేర్పవలెనని సవరణ సుపాదించిరి.

సర్వాధికారిగారు సకల సంగీకరించిరి. ఈమీలనాయకు
గారు సర్వాధికారి, మహమ్మదీయగారు సకల సంగీకరించిరి.
రామయ్యతంతులుగారు తమ సవరణ సుపాదించుకొనెరి.
సభాని సంగీకరింపబడిన తీర్మానము సంగీకరించిరి. ఒక్కొక్క
త్రము తీర్మానమునకు వ్యతిరేకము నుండిరి.

అంతటితో సభముగలెను తిరిగి సమావారము సమావేశ
మగును. (గంటలు కంగీకరి మొదలుపెట్టె సర్వ జరుగుచు,

ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించుట

ఏ విధపు సంఘమువారి సలహా సమనరించి వాకోమిలి
టరీయమునందు 4 కోట్లకు తగ్గించెదమని అధిక సభ్యుడు గా
వించిన వాదనము ప్రకార మింగింపుట గావించబడునని ప్రక
టింపబడినది. అన్ని కాఖలందును క్షయము తగ్గించబడినది. అంద
క్రింది యాఖ్యము. తెలూచి పానమునందు నీలము
మొదలగు ఖర్చులలో 1185000 పశ్చిమోత్తర
పంజాబులలోను ఇంగ్లండులకు పంజాబులకును ఎంటర్ప్రైజిమెంట్లు
కును ఆమవ్యములలో 127000 దిపాల్ మెంట్ల వ్యయము
లో 1867000 అందు సర్వోదయములలో 650000 అను ఎక్స్
నియోజికలచాట్టిలలో 1 లక్ష ము ఎక్స్ కేమ. 100 గాంటలు
270.00 ను పరిపాలకాఖ్యములలో 1242000 ను కేవలము
కాఖ 69000 ఉపకాఖ 69000 వ్యయము తగ్గించబడును.

మా. మలిబుల్లాసామెలుగారు ల్యాండురెవిన్యూకే.ద
యా 252,90 లక్షల గాంటలు కంగీ.

దేవప్రసాద కెట్టరుల ప్రత్యేక అలెవన్న కే.ద నుండి
యా 4, 800 లను తీసివేయవలెనని ఏ.టి. మద్దుకమం స్వామి
కెట్టిగారు కోరిరి.

దేవప్రసాద కెట్టరులను ఇతర కాఖలలోను తీసి స
వపుడు వారికి అలెవన్నెను ఇచ్చుట వ్యాపకమునకు నచ్చు
కుంట్ల పి. హెచ్చున నందుననియు, ప్రభుత్వమునకు
దనియు మా. మలిబుల్లాసామెలుగారు ప్రత్యేక ప్రశ్న
కాసనభ సరిగిరి అలెవన్న కే.ద నుండి
తీర్మానించుచుండ, మరల నిచ్చుట కాకు లేదని ప్రశ్న
ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు రామకావ్యగ రాజాగారు
టి. బాలాజీరావునాయుడుగారు ని. మురుస్వామిశా.దు.మ
కారును ఉపపాదనకు అనుకూలముగ నుంటుంటిరి.

ముద్దుమూరస్వామి కెట్టిగారు యుపపాదన యంగీకరింప
బడినది.

వాకో కాంట్రాక్టులో మాలివారు పనిచారు పనిముట్లు
కరెన్సలలో 8000 లాంగుండి మా 3,000 లను తీసివేయవలెనని
ఏ.టి. ముత్తుమూరస్వామి కెట్టిగారు ఉపపాదించిరి.

మొత్తము చాల స్వల్పమైనదియు, తగ్గించిన వ్యయము
ఒక్క సంవత్సరమునకు మాత్రం చాలకాలము పట్టునని మా. మలి
బుల్లాగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

అంతట ఉపపాదనకు తయారుపడిన సవరణసంహరించు
కొనెను.

బాలాకా ఎస్టాబ్లిష్ మెంటునందు మా 5,50,000లను
తీసివేయవలెనని టి. బాలాజీరావునాయుడుగారు ఉపసాదించిరి.

బాలాకా ఆఫీసులకు మోపారీ ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు
అవ సరము లేవందేని బాలాజీ రావునాయుడుగారు చెప్పిరి.

గోదావరి, కృష్ణ, కృష్ణా, ఆంధ్రప్రదేశ్, తిరుచినాపల్లి,
దక్షిణకన్నడ, మలబారుజిల్లాలయందు అదంగులను సవరింపవలసి
యందే నని మా రెవిన్యూసభ్యుడుచెప్పెను.

రెవిన్యూ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినపిమ్మట బాలాజీ
రావునాయుడు గారు తమ యుపపాదన సుపసంహరించుకొనిరి.

తై 3,50,000 లనుండి మా 50,000 లను తగ్గించవలెనని
శ్రీయుత సి. వి. వేంకటరమణకృంగారు ఉపపాదించిరి.

ఉపపాదన నిరాకరింపబడినది.

సర్వోదయ కార్యాలయమునకై యందు మా 13,087 ల
నుండి మా 2,400 లను తగ్గించవలెనని టి. ఆనమైనాపంగి
గారు ఉపపాదించిరి.

ఉపపాదన నిరాకరింపబడినది.

అసిస్టెంట్ కెట్టరుల ప్రత్యేకంపబడిన యా 1, 200
లను తీసివేయవలెనని టి. బాలాజీరావుగారు ఉపపాదనగా సభ
చే సంగీకరింపబడినది.

ల్యాండు రెవెన్యూ మెంబర్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంటుకై
యందే ఒక లక్షల నుండి మా 25,000 లను తగ్గించవలెనని
ముద్దుమూరస్వామి కెట్టిగారు ఉపపాదించిరి

రెవెన్యూమెంబరు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిన పిమ్మట సభ
దనయుప సమారించుకొనబడినది.

సర్వోదయ కేంద్ర సుందేడి యా 3,500 లను తీసివేయ
వలెనని శ్రీయూ.కె. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉపపాదించిరి.

గో. రెవెన్యూమెంబరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిన పిమ్మట సభ
పాదన ఉపసంహరించుకొనబడినది.

7 వల మెంబర్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు కై కర్మకాఖలను
క్రిందికి యా 7,700 లను తీసివేయవలెనని టి. బాలాజీ
రావుగారు మా. మలిబుల్లాసామెలుగారు అంగీకరింపజేసెను.

ఇద్దరు ప్రాతినిధులు అఫీసర్లకై ప్రత్యేకంపబడిన యా 6,000
లను తీసివేయవలెనని కృష్ణమనాయుడుగారు ఉపపాదించిరి.

కర్మ ఉద్యోగము లింపిదిట ఇంగ్లాండునుండి నిశ్చ
మింపబడరనియు, ఇచ్చటివారికి యువోగములేమియుటకు తీర్పు
చేయుటకు ఆమొత్తము ప్రత్యేకంపబడిన రెవిన్యూసభ్యుడు
చెప్పెను.

ఉపపాదన నిరాకరింపబడినది.

ముత్తుకు ఉద్యోగముల పర్వకో అలెవన్న కేంద్రము
యా 8,400లను తీసివేయవలెనని కృష్ణమనాయుడుగారు ఉపపా
దించిరి.

రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి పిమ్మట కృష్ణ
మనాయుడుగారు ఉపపాదన సుపసంహరించుకొనిరి.

అంతట సభము ఫలవారముకై లేచిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సంవత్సరం మార్చి 12-వ తేదీ

సోమవారము

ఆంధ్రుల ధర్మము

ఆంధ్రులను గాఢవారమున, ఆంధ్రులు తమ విశ్వసనీయతను ఆంధ్రుల శ్రద్ధతో నెఱవేర్చెద రని నమ్మకము మహాత్మునియొడ కృతజ్ఞతాభావులకు వారికి ప్రేమ మగునాంధ్రముల నాచరించుట ప్రధాన మార్గము. మహాత్ముడు పడేడించిన నిర్మాణకార్య క్రమమును నిర్వహించుటలో ఆంధ్రు లీతరులకు దీసిపోలేదు. కద్దరుధారణమునందు, ఆంధ్ర దేశము ముందుగా వైచుచున్నది. దేశభక్తులు కలుపుదు స్వరాజ్యాశ్రయమునకు జని, తమకుగలిగిన కష్టము లను తక్కువచేయక, మొక్కబోనని ధైర్యముతో, చలించని విశ్వాసముతో, దృఢమగు దీక్షతో, మరల కార్యరంగమున బ్రవేశించుచున్నారు. వీరు నిర్బంధమాన నున్నపుడు, కారాగృహములకు వెలువలిన క్షుద్రాదు తమ ధర్మమును శ్రద్ధతో నిర్వహించినయెడల, పట్టాభివృద్ధి గలిగెడిదియనుటకు సందియము లేదు. నాయకులలో కొందరికి గను పించిన జడ్చెమునకును మాంద్యమునకును చోటుం డెడిదిగాదు. పంజాబువారులు వేగముతో కొన సాగించుచున్న నిర్మాణకార్యక్రమము మందగమ నము జూపెను. నాయకులస్థానమున నాయకు లుద్భవించరి. నాయకులు లేనికొరత గనుపించ సాగెను. ప్రతిగ్రామమును, ప్రతికట్టణమును, కాంగ్రెసునకు సభ్యుల నిధికముగజేర్చియు, ధనము ప్రోత్సహించియు, నిర్మాణకార్యక్రమము నత్యంత శ్రద్ధతో నిర్వహించి ముందీనచో, స్వరాజ్యమీస ర్ది ప్రవృత్తికైయు డు. కాని అతిచివ్వానికి ఎగిరిన ప్రతి జనముండదు. జాతులు తమ గమ్య స్థానము కుండుల, మార్గమధ్యమన అనేకవిఘ్న ములు తలపించును. ఒక్కొక్కప్పుడు, సర్వరంగమ నము గనుపించును. మరియొకప్పుడు అభివృద్ధి ముందముగ ంను. ఒకప్పుడు ఉత్సాహము వెల్లువయై పోలును. వరియొకప్పు డది అంతర్ల ద్భీముగ ంను. కాని, నదులు సముద్రము జేరునంతవరకు ఎటుల యాగజాలవో, స్వాతంత్ర్య మును వాఢి చేడజాతులు స్వరాజ్యమును పొందు వరకు వాఢించిన మూగిపోవదు. కాలనిర్ణయము తప్పవచ్చును. వ్యవహారములయొక్క తలంచినరీతిని కొనసాగి బోనచ్చును. ఎదుర్కొనవలసిన విఘ్న ములు ప్రబలమున నుండవచ్చును. ఉపాయకొన్ని ఫలితములకు బోవచ్చును.

కాని, స్వాతంత్ర్య భావధర్మములకు ప్రజలు గమ్యస్థానము కుండు నాటకంపరచుట కేరీని సాధ్యమైనది. ఇది కు కారణము విధితమే. స్వరా జ్యము జన్మస్వాతంత్ర్యము. భారతీయులందరియం దును, స్వరాజ్యమొర్పిపొలిమైయున్నది. అను కూలపరిస్థితులలో నది పరిస్థుటమై, నిండు లేజ ముతో వెలుగును. స్వరాజ్యసద్ధి గలుగకుండు, అత్యులు కొంతకాల మాపగలరుగాని, శాశ్వత ముగ నిర్విధింబాలరు. ఈ సత్యమును గ్రహించిన వారు నిరుత్సాహము జెందజాలరు. నిమ్నాన్నత ముల గాంచి వెజగొందజాలరు. ప్రజలను నిర

సింది లాభములేదు. స్వాతంత్ర్య సంపాదనము సామాన్య వ్యవహారము గాదు. ఉత్సాహ మెల్ల పుడును ఒక్కరితని నిలువజాలదు. కార్యసాధ కులు అవజయములకు సంసిద్ధులగుదురు. విజ యములగాంచి గర్వముజెందరు. అన్ని సమయము లందును స్థిర చిత్తమును నిలుపుకొనగల స్థితజ్ఞులే, భారతీయులను నడుపింపవచ్చులు. అనుభవములు గణపాతమును నేర్పుచుండును. విఘ్న పరంపర లను బాటుటకు ధైర్యస్థైర్యములను బుట్టించును. ఆంధ్రదేశము వెనుకటి యనుభవములను గుర్తించి, తన ధర్మమును నిర్విఘ్నముగ సమాప్తిజేయబూను కొనవలెను. ఆంధ్రనాయకులు మరల ప్రజల మధ్యకు రాగలుగుట ప్రస్తుత సాధ్య సమయ మన జుగుల యనుకూలమయినను, మరల వారి నంతకాలము స్వేచ్ఛగనుంచెదరో తెలియదు. అధికారుల కృపాకటాక్షములు మరలకొందర నాయకు లవై ప్రవరించుచున్నటుల వార్తలరుదెంచుచున్నవి. జాత్యు సుబ్రహ్మణ్యంగారికి 108 శిక్షలు క్రింద మరల పోటీనుపంపబడినది. కంభంపాటి సోమయా జులగారిపై జామీనుశిక్షనుక్రింద మరల శిక్షజరుగు చున్నది. ఇందునుగూర్చి ఆశ్చర్యకడ నవసరములేదు. కాంగ్రెసు, తిలకు స్వరాజ్యనిధి, సహాయనిరాకర ణము, శాసనోల్లంఘనము, మొదలగు నవన్నియు నొక్కటియే యనియ, ప్రభుత్వమును వడగొట్టుట కీవియన్నియు సాధనములనియు తలంచెడి యధికారులుండగ, నిర్బంధములు తీవ్రముగ కొనసా గుట భవాజము. ప్రభుత్వ విధానమును తొల గించుటకును, ప్రభుత్వమును తొలగించుటకును భేద మును గ్రహింపనేరని యధికారులు, కాంగ్రెసు వ్యవహారముల కడ్డుకలిగించుట వింతగాదు. వీరి కార్యములవలన, స్వరాజ్యోద్యమము ధీమించుటకు మారుగ మరింత బలము గలుగుననుట నిశ్చయము.

శాసనోల్లంఘన సంఘమువారు గుంటూరున కేరీంచినపుడు, వారికి స్వాగతమియ్యకుండ జేయు టకు విచ్చికభటులను, కలుపురను నిర్బంధించి మండలాధికారులు తమ ప్రాస్వదృష్టిని వెల్లడించిరి. కాని, ఫలితము వారు తలచినదానికన్న వేరయ్యెను. దేశనాయకులకు నిరుపమానముగ స్వాగత మొసగబడెను. ప్రజలలో నుత్సాహమతిక యించెను. శాసనోల్లంఘన సంఘసభ్యులు గుంటూ రును విడిచిపెట్టుసరికి, మండలాధికారుల ప్రతిష్ఠ యడుగంటెను. గోదావరి మండలాధికారిగూడ, యామూర్తమునే యవలంబించి, కాంగ్రెసుపనులకు నిరోధముగలిగించుచో, వారివంతమునకు దేశము తగురీతిని జవాబుచెప్పకబోదు. గోదావరినాయకులు నిర్బంధింపబడుచో, వారిస్థానమును ఇతరమండల ముల ప్రముఖు లాక్రమించి, పాటుబడి ఆంధ్రదేశ గౌరవమును నిలువకమానదు. కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠా పన, జాతీయప్రతిష్ఠాపన. భారతీయులలో నన్నికక్ష ములవారును దానియందు జేరుట కవకాశముగలదు. అందుచే నిధికేవల మొక సహాయనిరాకరణపక్ష మునకు జిందిన ప్రశ్నమూత్రమేగాదు. ఆంధ్రుల కెల్లరకును, ఈశక్తిముఖ్యమయినది. ఆంధ్రనాయ కులెల్లరను నిర్బంధించెదరనుకొనినను, ఇతరరాష్ట్ర ములవారు సైతము కాకినాడజేరి కాంగ్రెసుపను లను నిర్వహింపకమానరు. కాంగ్రెసుసంస్థను అడ్డ గించుటయనిన, భారతజాతీయ స్వాతంత్ర్యము నడ్డ గించుటయే. గోదావరి మండలాధికారి చర్యలాంఛ దేశముననగాక, భారతవర్షమునందంతటను సంచల నము గలిగింపగలవు. శాసనోల్లంఘనమునందు అ ప్రయత్నముగ ప్రయత్నితా నొసగగలవు. స్వరాజ్య సిద్ధి చేరువకుదీసికొని రాగలవు. అందుచే, శాస నోల్లంఘనమును దేశమారంభించుటకు, అధికార

వర్గము ప్రజలకు తోడ్పడదని విచారించు నక్కర లేదు. ప్రస్తుతపరిస్థితులను గుర్తించిన, నిర్బంధవిము క్తులయిన నాయకులును, ఇతరనాయకులును, చిర కాలము స్వేచ్ఛ ననుభవించజాలరని విధితమగును. ఈమారు నాయకులరాకనవకాశముగ గైకొని దేశ ము త్వరితముగ కాంగ్రెసు కార్యసంవిధానమును పూర్తిజేయుట యవసరమని జెప్పనక్కర లేదు.

ఎవరిధర్మమును వారు నిర్వహించుచు, కాంగ్రెసు ఉపదేశముల నసంపించుచో నాయకుల రాక పోకలు ఫలితమును మార్చనేరవు. వెనుకటియను భవములవలన నేర్వకగిన పాతపాదయే. అలహా బాదుబడి బడికవలన, కాంగ్రెసునందలి ఇరుపక్షముల వారును కలసి పనిచేయుట కవకాశము గలిగినది. నివాదముల కెడములేగినది. ఇదివరకయినను ఆంధ్ర దేశమునం దిట్టి వివాదము లంగిగ బ్రాకకున్నను, ప్రస్తుతసమయమున అవి వెలువడుట కవకాశమనలే తొలగినది. ముఖ్యవిషయవీక్షితేదీవరకును నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుటకును, ధనమును దేశ సేవకులను ప్రోత్సహించుటకును ప్రశాంతవాతా వరణముగలదు. ఈ యవకాశమును ఆంధ్రులు బో గొట్టుకొనక ముందడుగువైచుటధర్మము. వారికి తోడ్పడుటకు నాయకులు సంసిద్ధులై యున్నారు. నాయకులున్నను లేకున్నను, కాంగ్రెసుసంఘములు గడియారము బడ చేసినటుల నిరాఘాటముగ తమ ధర్మమును నెఱవేర్చుచున్న గాని, స్వరాజ్యము సుఖాపీతము గానేరదు. గ్రామ తాలూకా, మండల సంఘములన్నియు, తిదేకదీక్షతో బాటుపడుట యా వశ్యకము. ఈ విషయ మన అకాలిలు దేశమునకం టియు మార్గదర్శకులగుచున్నారు. వారిలో నెందరు ప్రముఖులు కారాగృహములకు జనియించలేదు? ఎందరు కనివినరానికష్టముల ననుభవించి యుండ లేదు? ఎందరు కర్రదెబ్బల దిని వైద్యశాలలో చికి త్సవోందియుండలేదు? నాయకులస్థానమున నాయ కులు నిలచిరి. అకాలిలలో ప్రతివాదను వీరులయి రి. వికలాంగులుపైతము శాంతిని సేకులజేరిరి. స్త్రీలు పకలోపచారములగావించిరి. దృఢవ్రతానుష్ఠామే, అకాలి విజయమునకు కారణమయ్యెను. పశుబల మును నిరుపయోగము గావించగలిగెను. స్వరాజ్య సంపాదనముట్లు ప్రజలెల్లరికును అట్టికట్టుదలయు అట్టినిష్ఠ యుగుదురనలెను. గయా కాంగ్రెసు బోధిం చినసాధనములు మహాత్ముని యుపదేశముల కను గుణము గనుండి, ప్రజలను దీక్షాపరితంతులను గా వింకజాలియున్నవి. బెజవాడలో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసమావేశము వెనుకగావించినతీర్మా నములు గడుపుదినము నాటికి సఫలమయ్యెను. అప్పుడు మహాత్మునిసహాయము గలదు. ఇప్పు డిట్టి సహాయము ప్రత్యక్షముగ లేకున్నను, మహాత్ముని భావములు దేశమునంతటను సంచలించ జేయుచున్న వి. ఏకీకృతబాధిని మహాత్ముని సంబోధనము ఉచ్చైస్వరముతో విరచించుచున్నది. హిందూ దేశమున అసేతుహిమాచల పర్యంతము మహా త్మునివారమును జయప్రదముగ కొనసాగించుటకు నిశ్చయింపబడెను. అధికారవర్గమునకు, మహాత్ముడు స్వేచ్ఛగనున్నప్పటికిన్నను కారాగృహముననున్నపు డెక్కడు ఉపద్రవకరుడను సత్యము చక్కగ గోచ రించుచున్నది. అధికారులొకన తీవ్రనిర్బంధములకు గడంగుటజూడ, మహాత్ముని యుద్వేగముకలుగ్నము వారికి స్పష్టముగ గనుపించుచున్నటుల తెల్లమగు చున్నది. ధర్మబద్ధమై, మహాపురుషుల త్యాగముచే పునీతి, ప్రజల హృదయకుహరములందు నాటు కొనిన, మహోద్యమము చనిపోవజూడు. ఉద్వేగ మును దినదిజాత్యవృద్ధిగాంచి, స్వాతంత్ర్య జేజుమును ప్రసరింపజేయక మానదు. ఆంధ్రులు కార్యో

(५२५०६५)

వనశీ త్యాహముండును, శక్తిని ముఖ్యస్థానముగాను
మరచిన మన కింకల్పము కృతావస్థయు కనుమార్పబడు. హృదయము
నుండి రక్తము న ములం దంటిటను చాక్రియమగు అంగములు
పనిచేయుటవా? గాంధీగారిని మరచుట మనజాతికి ముఖ్యత్వ
మును మరచుటయగును. మన శాశ్వతతన ప్రాణమును ప్రేమ
త్యాగభావములు మన మృతి యందు నిర్మలపడినవి.
భారతహృదయము వారియందు ప్రతిబింబించి యుండుటచే భా
రతీయులుగలదు మూలకశక్తి బాహ్య వ్యాపింప జేయుగలిగిరి.
అపత్యయములందు దేశము వర్ధింప ఉద్భవించు ఆవతార
పురుషులలో నొకరుగ వీరు గణించబడిరి. వారిపురుషుల స్థూల
దృష్టి గుండుట లేదు. కావున వారిని మనమిద సుప్రార్థముగ
మరచుటచినచేత? అట్లుగాక వారు మనతో లేనిదగు ద్వితీయ
కృతీ త్యాహములై వారి సంకల్పములను కొనసాగించుటయు
నా నిష్పాదమునందుగాంధీ స్వేచ్ఛ నకభవించు గాంధీ కన్న
అధిక శక్తి ననున్వితుడుగ నుండగలడని. కామస్వరూపుల భయ
పడిరి. ఈభయము నిరాధారమైనదని ముముక్షు ప్రవర్తనముచే
రుజువుచేయు కంటటి మృతప్రాముఖ్యమో వారి ప్రాప్తించిన
గతిని మనము కంటముగ అంగీకరించినయెన్నము. కాశ్యాహము
నందు తేగడినో గాంధీగారు భారతదేశస్వాతంత్ర్యమును మనకు
మనెదవామన. పగలుపని చేయమను, రాత్రి నిద్రలో కలలు
యెందును గాంధీగారు ఎర్రగొర్రు పాటునడుచున్నారో ఎం
నిని కర్మించుచున్నారో అట్టివాడుమాత్రము గాంధీగారి సంక
దృష్టి యుండునులేదు. ప్రాకారధారమగు కర్మపురుషదేశవాసిన
ఈశతి ఎట్లు వృద్ధి చెందగలడు. జాతియందలి గొప్పకృత్తులవలన
జాతికి వి.మత్యము శక్తి ఏర్పడును. మేల్కొనియును, స్వేచ్ఛ
మృత్యును, పురజెగార్ల నామముల వినినంత ప్రతి అంగ్లయుని
హృదయము మూలకశక్తి ఉత్సాహములతో నిండియుండును.
సాధారణకృత్తులకల్ల జాతికి గౌరవ మేర్పడదు. గాంధీ తిలకు
విజ్ఞానంద అరవిందుల ప్రభావిత నామధేయములకల్ల
భారతమువలన ప్రసిద్ధి ఏర్పడును. వారియందు
మన నాతీయత ప్రతిఫలించుచుండును. వివిధములగు జాతులు,
మతములు, సంఘములు భేదములు ఈ
మన పురుషులందు లేనమైపోవును. అకతాంపురుషులకలె
వీరు ప్రకాశించుచుండెదరు. వారిని కర్మచరయులనుట మర
చిండుటయే యగును. వారే మన జీవాధారలు పవిత్రములగు
వారి జీవితాచర్యములకల్ల నే నిస్సారమగు యీ మన జీవితముల
నెట్లో గడపుచున్నామో. అధోగతి పొలై దుఃఖముల ననుభ
వించుచున్న మనము ఇట్టి మనఃపురుషులవలన ఉద్ధరింప బడవ

కె. బ్యాంకు లిమిటెడ్ సూచనలు
కె. బ్యాంకు లిమిటెడ్ 1

అమెరికను శిశువు యొక్క కుటుంబము ఒక పక్షము నాపు
జేసిన గాని మార్చి ఏప్రిల్ లలో ఒక నెల కపుజేసిన గాని వ్యవహార
మూలా చక్కబడనకులం వోస్యొన్నద మనిరి.

తానాము నిదివరకు జూపి, శ్రీ శంసకు పాత్రలయి నను, అదిజూడదు. నిర్వహించుదగిన భార మెంతయో గలదు. ఆభారమును సోపానముగను, శీఘ్రముగను నిర్వహించుట యవసరము. మహాత్మునివారమున, దేశమందంతలను నిర్వాణమునకు తగినయూహా రము లేర్పడవలెను. ప్రజలశ్రేయము బలపడ వలెను. ఈ సందర్భమున కాంగ్రెసును తమరాష్ట్ర మనకు బిలిచిన ఆంధ్రులు, కాంగ్రెసుతీర్మాన ములను నిర్వహించుట కెక్కుడు దృఢనిష్ఠను గను పజుదులు యవసరమని చెలుప బనిలేదు. ఆంధ్రులు తమధర్మమునుసంపూర్ణముగనిర్వహించుటకు కాంధి మహాత్ముని తక్షణభావము తోడ్పడు గాక! కాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలముజేసి, ఆంధ్రులు కీర్తిగడింతురు గాక!

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సమస్య, మద్రాసు శాసనసభనుండి సామ్రాజ్య శాసన సభలోనికి ప్రాకుచున్నది. ఉద్యోగముల నిచ్చునపుడు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గమనించవలయునని, ముప్పిలినాయకుగారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఇందు విషయమై కొంతవడి చర్చజరిగెను. మహాత్ముడియ సెక్కు ప్రతినిధులు కొందరు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సూత్రము నామోదించిరి. హెయిలీగారు ఇండియా ప్రభుత్వపక్షమునముచ్చటించుచు ఈసూత్రమునాచ రణలోనికి దెచ్చుట సాధ్యముగాదనిరి ఉద్యోగము లకు ప్రమోషనుల నిచ్చువిషయమునగూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సూత్రము నివలంబింపవలయునని మద్రాసు ప్రభుత్వము నిర్ణయించినను అది ఎటుల సాధ్యమగునో లెమకు చెలియదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వము విషయమున అట్టిపని సాధ్యముగాద నియు హెయిలీగారు తెలియజెప్పిరి. తుట్టుతుదకు ఉద్యోగములందు ఒక్కసంఘమువారు విశేషప్రా ముఖ్యము బడయకుండ జూడవలయుననియు, సాధ్య మగునంతవరకు సంఘములయొక్కయు రాష్ట్రముల యొక్కయు హక్కులను గమనించు చుండవలయునని యు, సర్వాధికారిగారు దెచ్చిన సవరణ యంగీకరింప బడెను.

ప్రత్యేకపురైలుబండ్లు

యూనియనులకును, ఆంగ్లో హైందవుల కును ప్రత్యేకపురైలుబండ్లు నుంచవలసిన యవ సరముగనుపించును. కులాచారములు భారతీయుల కును యూరపీయులకును భేదించు ననునెడల, కులములబట్టి బండ్ల నేర్పరువవలసి యుండును. ప్రతి మతియు వారికిని, ప్రతి కులము వారికిని ప్రత్యేకపురైలుబండ్లుండట యవసరమగును. సామ్రా జ్యశాసన సభలో రైల్వేలలో ప్రత్యేకపురైలు బండ్ల నుంచువదటిని దొలగించవలయునని, హాస్సేనాలీ గారు తీర్మాన ముపపాదించిరి. ఈ తీర్మానమును కొందరు శాసనసభ్యు లెదిరించుటమాత్రము కడు విచిత్రముగ నున్నది. కె. యన్. మిత్తరుగారును, అబ్దుల్ కాశీగారు ఈ తీర్మానమును నీ తిరుణ మన చర్చింప నగత్యము లేదనిరి. వీరి కన్నను ప్రభుత్వసభ్యులగు ఇస్మాయిల్ యము, ఇటర్మిడి యేలు అంగతిలో యూనియనులకు ప్రత్యేకపు రైలుబండ్లుండట యవసరముగాదని చెలుపుచు, రైల్వే పరిషత్తులకు కసంగితిని తెలిపెదమని ఇస్మాయిల్ నుడి విరి. ఆంగ్లోహైందవ ప్రతినిధులగు కలనల్ గిడ్డి గారు, తమకుగల ప్రత్యేకసౌకర్యమును గోల్పోవుట కంగీకరింపరయిరి. భారతీయులు యూనియను దుస్తులను ధరించుచో రిజర్వుబండ్లలో గూర్చు

శ్రీయుత బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు

చెన్న పురి ఆంధ్రుల స్వాగతము

నిన్నటి ఉదయము గూడలూరు కారాగృహమునుండి విడుదలై బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారును, మిత్రరాజు గోపాలరావుగారును, ఎట్టుకల్లి లక్ష్మీనారాయణరాష్ట్రీగారును ఎక్కువ ప్రేమహనందు దిగి వారికొర కేసుకుబడిన కిడ్నీ క్రై మునకు విచ్చేసిరి. వారిని కందల్పించి గౌరవించుటకు ఆంధ్ర కాంగ్రెసుగ్రంథులు వెడలియించిరి.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు కారాగృహమునందు శరీరాశో క్యమును గోల్పోయి కడు దుస్థితిలోనున్నను కాంగ్రెసు సంఘమువారి కోరికపైని సాయంకాలము స్వాగతవక్త్రము నందు కొనుటకు సమ్మతించిరి.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు కొంచెము బొవధసేర చేయవలసి వచ్చుటచే వారు వదరామునందు గుమా రోవారమునందు యుండురు. వారు ప్రస్తుతము తిరువల్లి కేజిలో ఆగ్నేయసాహెబు 24 వ నెంబరు గృహమున బస చేయుచున్నారు.

స్వాగతవక్త్రము

సాయంకాల మైదుగుంటలకు ఆంధ్రవర్తికా భవనమునందు స్వాగతవక్త్ర జరిగెను. పృథ్వీశక్తిసాహెబునుండి విచ్చేసిన మావ్యు రు జేకభక్తులూ రెడ్డిగారు తప్ప మిగిలినవారిద్దరూను మెయిలుకు తెళ్లనుండుటచే సభకు రాజీకపోయిరి. గోపాలరావుగారు మాత్రము కొంతసేపుండిరి. సభకు అల్లాడి పృథ్వీశక్తిసాహెబు తూడులూరు శివరామయ్య, కా, అదిశారాయణరెడ్డి, కా. నాగేశ్వ రరావు, ఎ. ద్వైరంగయ్యసాయుడు, వి. యల్. కాశ్రీ, చల్లా శేష గిరిరావు, కో. రామబొప్పేశ్వరరావుగారు మాన్యుట ప్రమాఖులు విచ్చేసిరి. ఎ. ద్వైరంగయ్యసాయుడుగారి కోర్కెపైని కాశీసాదు వి నాగేశ్వరరావు పుతముగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి.

దుటకు హింద్లేగారి కథ్యంతరిములేదు. యూరపీ యను దుస్తులలో నింతటి మహిమగలదు గాబోలు! ఈ తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొను డని సభయందంతటను కేకలు చెలరేగెనట. అంతట పాశము హాస్సేనాలీగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించు కొనవలసినవచ్చెను. శాసనసభ్యు లను నిడించి బ్రయోజనము లేదు. శాసనసభా వాతావరణ మిట్టిది.

బర్మాశాసనసభ: భాషానువాదకులు

ఇంగ్లీషుభాష తెలియని శాసనసభ్యుల యుప యోగముకొరకు బర్మాప్రభుత్వమువారు గవర్న మెంటుప్రాన్సేటరులను నియమించెదరట. ఈసూచన కొంతవరకు నయమేగాని, బర్మాశాసనసభలోని కార్యక్రమమును బర్మాభాషలో నేలజరుపగూడదో తెలియదు. బర్మాభాష శాసనసభ్యులకు పెక్కుమం దికి తెలియదు. ఆభాష రానివారి యుపయోగము కొరకు, అనువాదకుల నేర్పరువవచ్చురు. దేశభాష లలో పరిపాలనా వ్యవహారము జరుగవంతవరకు ప్రజలకు దానియందు శ్రద్ధగలుగదు. పాలకులు ప్రజల భావలను నేర్చుకొని దానియందు వ్యవహార మును జరుపుటకుమారుగ, పాలకులభాషను ప్రజలు నేర్చుకొనవలసియుండుటచే, పలువురకు పరిపాలనా వ్యవహార మగమ్య గోచరమయినది.

స్వదేశమిత్రులు

స్వదేశమిత్రులు అను ఆంగ్లవారపత్రిక, ఎ. రం గస్వామిలయ్యగారి సంపాదకత్వముక్రింద నూతన ముగి వెలువడినది. కాంగ్రెసునందలి క్రొత్తపక్షము వారి యభిప్రాయముల నిడి చెలుపుచుండును. ప్రథ మసంచికి చదువుటకు ముచ్చటగనున్నది. ఇది చిర కాలము వర్ధిల్లుగాకయని కోరెదము.

అధ్యక్షోపన్యాసము

కారాగృహవిడుదలై మరల మనమధ్యకు చేరిన బెజ వాడ చంద్రశేఖర రెడ్డిగారి భింబించు చున్నాము. శరీరము దుస్థితిముగ నున్నను, వారు వనస్వాగతము నంగీకరించి విచ్చే సిరి ఇతరులమున్న వారు వెల్లాయించుట భిక్షుధికి అపార మగు నేరయెనర్పిరి. వీరి రాకవలన మరల కాంగ్రెసు కార్యక్ర మము శ్రద్ధతో నిర్వహించ బడు నని భావించెదము. వీరు వయసునందు చిన్నవారైనను బుద్ధియుండు వృద్ధులవలె జేకనేను జేయుచున్నాడు. వారి గుగిలములను కార్యతర త్వమున వారిని లోకప్రియులను చేసినవి. శ్రీమంతులయ్యను జేకనేనై సౌఖ్యములను విడవాడి నేరపరాయణులగుట ప్రశం సనీయము ఇట్టివారు తిరిగి కార్యరంగమున చేరుట కుభ సూచకము.

స్వాగతవక్త్రము

అంతట గ. ద్వైరంగయ్యసాయుడుగారు అధ్యక్షునికోర్కె పైని చెన్నపగర ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘమువారు సమర్పించిన యాక్రించి స్వాగత వక్త్రమునచదివిరి.

బెజవాడ చంద్రశేఖర రెడ్డిగారికి

చెన్నపగరాంధ్రకాంగ్రెసుసంఘము

నమస్కించి న

స్వాగతవక్త్రము

సాధు సంపన్నా! తమరు సంతకర్తకాలము స్వరాజ్యపండితున తనం బొచ్చి యాత్మోపదేశం బడిన యనుమడించిన దీక్షతో ము క్తిపోని యాత్మసామాతో స్వరాజ్యరంగమునందు మరల ప్రవేశించుచున్నందుల భింబించుచున్నాము. మునుజుంప న్నుల రగు తమరు తిరిగి స్వరాజ్యసేవను జేసెదభాగ్యము గ లుగుట కుభవము. మునుజులైన రెడ్డికులజులకు జర్మసా నమైన బుచ్చిరెడ్డి పాశ్చాత్యుల పరమధర్మాత్ములని ప్రసిద్ధిగాంచిన శ్రీపట్టాభి రామరెడ్డిగారి పుత్రుడవై జువని వరువు ప్రతి వుల. వన్నెదెచ్చిన మీ సానుకీయ ప్రశంసనీయును.

ప్రభుభిండియులకు పాత్రమైన తమ పరిశుద్ధ ప్రరర్తనము త్యాగిలము జేసినవా పరామర్శియు మా రాజునమునం గజేయుచు స్వప్రీతాచరములను బురికొలుపుచున్నది. ఆగ్నేయ శ్రీమంతులయ్యను జేకనేనా పరాయణులై భాగ్యభోగ్యుల లను కరిగింపక గాంధీమహాత్ముని యాదేశానుసారముగా స్వ రాజ్యదిక్షను నైకోనిమిరలు ధన్యులరు.

పరమేశ్వరుడు తమకు దీర్ఘాయురారోగ్యముల పొంది తమ ధర్మారాధనకు దోడ్పడును గాక! విచేమాతరిం.

చల్లా శేషగిరి రావుగారు

పిమ్మట యిట్లుపద్యసించిరి. "నాకు వీరితో పరిచయము లేనప్పని వీరి జేకనేనము గూర్చి తిరుమగి వినుచుంటిని. వీరి జువలగు బెజవాడ చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు ఆంధ్రో ద్యమ ప్రచారమునకు మేము కొందము వెల్లాయుట వెడలి యుండగా ఆగ్నేయ ప్రమాఖులు కొందరు ప్రతిపాటుగనున్న ను, మాకు మిగుల తోడ్పడి ఉద్యమహృత్తికి చేసిన సహాయ ము మరువాలను. అట్టి సుగుణభియుగు రామ రెడ్డిగారి కుమారులు ప్రతీప్రము. సేంపేయిట వింతగాదు. ప్రస్తుతి సమ యున కాంగ్రెసు విధించిన కాంగ్రెసుమమున అన్నిభాగము లును నిర్వర్తించుట లసియున్నది. చంద్రశేఖర రెడ్డిగారిబోలు నాయకుల సహాయముతో ఆంధ్రులు తమధర్మ యను నిర్వర్తించుట కెంతయు విజయము. నాయకులైన పరు యున ప్రజలు తమధర్మమును తన్ను నిర్వహించక బోయినను యుకైనను వారి సహాయముతో యాకార్యక్రమమున పూర్తి జేయుట కవసరము. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారికి శరీరము తిర్వరలో స్వస్థమైది వారు మరల కార్యరంగమున ప్రవేశించి తమ స్వరాజ్య దిక్షికోలుకు పాటుబడుటకు పరార్థమిండును గాక!

వాళ్ళాట మీర రామున రెడ్డి గారిట్లు ప్రశంసించిరి:-

నేను నవంబరు నెల 10వ తేదీన వాణిగాను, కృత్తిక పక్షమున జన్మించినవాణను. వివాహం చెందకముందుగానే తండ్రిగారి కుటుంబమును వదిలివెళ్ళితిని. దేశసేవ చేయుచుండగానే నేను గోరవను, ఏలూరును జేరియున్న వారైను. దేశసేవయొక్క ధర్మము, సత్యము యొక్క నమ్మండులతో ఆయుధ్యమును కుదకు జయించును. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు నాకు దగ్గరుండువులు. మామంటిపక్కనే వారియిల్లు నాకు మిగిలిన సంపన్నుల గొప్ప చాలకలము నందియు భోజనముల తగ్గించిరి. నిరాదారితనము మలచుటకు వారికిది ప్రాత్రగాను, వారి కుటుంబమునకు బాకీయుండనన యెట్టి వ్యాజ్యములతో బనిలేకనే యుగములకేని తిరిగి యిచ్చుచుండిరి వారియందు ప్రజలకు గాఢానురాగము గలదు.

చంద్రశేఖర రెడ్డిగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:-

జైలుకు బోయినందుకు నన్ను విశేషముగ సభించించి యున్నారు. కాని జయిలకు బోయినంతమాత్రముకేరి త్యాగము లేదు. ఈమాత్రము త్యాగముచేయనివారు ఉద్యమమునకు జేరుగల వేరయ్యుండరు. ఇప్పుడు మన ఘోర చిత్రకృత్తి మారకులసి యున్నది. చిత్రకృత్తిమార్గమున స్వరాజ్యము రావలెను. కొత్త మనఃస్థాయినిపెట్టవలెను. అట్టిపని ప్రారంభమైంది పునర్నిర్మాణము అరంభమైనది. వలంటిరుల సంఖ్య ముఖ్యముగాదు. సంఖ్య కన్ను శ్రేష్టమగువాని శక్తికేవలము ప్రయత్నముల నుపయోగమును. స్వరాజ్యము రావలెనని అనుకము మాపుటవలెన లాభములేదు. నిర్మాణకార్యమును నెమ్మదిగ జరిగినను గట్టిపనిజరుగవలయును. కాంగ్రెసు సంఘములకు సంఘముల సాధ్యమును వంతముంది చేర్చవలయును. ప్రతిగ్రామ కాంగ్రెసు సంఘమును జీవశక్తితో జేయవలయును. అది గ్రామస్వయంసేవకులను పడుపుట యవసరము. కాంగ్రెసు సంఘములు యారీతిన గ్రామములను స్వాధీన పరుచుకొని యెవల స్వరాజ్యము ప్రత్యక్షము గును. కాంగ్రెసు సంఘము కొన్ని సమయములం దవసరమైనను ముఖ్యము కాంగ్రెసు నిర్మాణము. కాంగ్రెసు నాకుకుల నూతనపురుషులు గలవలెను. స్వరాజ్యము కేవలమైహిక మేగాక ఆముష్మికమని గూడ గ్రహించవలయును. స్వరాజ్యము నూర్చి ముచ్చటి చిన మాత్రము. లాభములేదు ప్రజలలో స్వరాజ్యత్వము గలుగవలయును. అమితము స్వరాజ్యవిధిరావలెనదియే జరుగును. ఇందుకు ప్రభుత్వమువారుగూడ చాలవరులతోడ్పడుచున్నారనటకు గుండెములేదు. జాతీయ విద్యార్థిభావనమును గూడ యిప్పుడే నిర్ణయింపవలయును. ప్రభుత్వపాఠశాలలోనుండు పద్ధతిని జాతీయ పాఠశాలలో ననుసరించుమాత్రాన లాభములేదు. జాతీయతను పెంపొందించు విద్యను నిరూపించుటకై మాంగ్లీకీలవారు గాకలయును. నిర్మాణమే స్వరాజ్యము. అదేబాదులేదు. ప్రతిజరుగు నవసరము. భేదాభిప్రాయములున్న సమయములయెడ సమానముతో ప్రతి యిడుమునము.

విదవ ఆధ్వర్యము నుచు ట్లుంగునంది.

అధ్యక్షుని అంబోష్యునాసము

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు పోక ముకుపు గడించిన యనుభవమును, వెళ్లవలసిన గలిన యనుభవముతో మేళవించి మనకుజేసిన హితోపదేశమునకు వందనములను చెప్పుచున్నాము. ఆధ్వర్యమునందు భేదాభిప్రాయములుగల వారలకు, భైరవస్వభావములేదని నేను దృఢముగ జెప్పగలను. ఇందుకు దృష్టాంతముగా వాళ్ళాట మీర రామునరెడ్డిగారు సహకార పత్రికను నడుపెడిన వారైను. మనము వారితో యెట్టి విశ్వసనీయమును గల్గియుండలేదు. స్వరాజ్యప్రాప్తికి నిర్మాణవిధానమే ముఖ్యసాధనమని మనము గ్రహించి పనిచేయుచున్నాము. ప్రజలకు కాలియకముతో గూడిన యాద్యము కాంగ్రెసునిర్మాణమును కరగరలును నున్నది. గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యప్రాప్తికి గడువు నేర్పరచినపుడు జేయునందు సహకారానికిమైన సంచలనముగల్గినది. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారింటికి తత్వజ్ఞులకు పరిమితితోను, ఫలముతోను నిమిత్తము లేనపోయినను జనసామాన్యము కాంగ్రెసుకంటె నున్నదేయుటకు పరిమితి అవసరమును నున్నది. మనము కోరెడి స్వరాజ్యము కేవలము భౌతికముగాదనియును వాదాత్మిక కరమనియును రెడ్డిగారితో మనము యోగించుచున్నాము. మనలక్ష్యము ఆధ్యాత్మిక స్వరాజ్యమైనను ప్రజలను కార్యపరిణతుల చేయుటకు లక్ష్యస్వరూపమును నిర్ణయింపవలయును. కార్యక్రమమునందు విజయమును బడయుటకు కార్యకర్తయగుటను ద్రవ్యసంపత్తియును కావలసియుండును. వీనిని నేరెరించుటకు గడు కాంగ్రెసునందు 25 లక్షల రూపాయలు ను రే వేల

కాంతిసైనికులుగా గావలెనని తీర్మానింపబడింది. అతీర్మానమునారముగ బనివుడు ద్రవ్యమును కాంతిసైనికులను సమకూర్చుటయును నిష్ప ధవిధానము మరల పొడమువుచున్నది. గోదావరిజిల్లా కలెక్టరు బ్రాకసు గారు, నిర్మాణ కార్యములలోనే పనిచేసినను, కాంతిసైనికుల జేర్చినను, నిధి, వసూలుజేసినను, సహకార సంఘములో సభ్యులుగ జేరినను కాంగ్రెసులో మేయరుచున్నాడు. మన మాద్యమమున కాంగ్రెసు సంఘము మైనను, వెంటనే కాన జొరొండును. మన సంపదలను వినియోగి పవలసిన నిష్పాధములేదు. మన స్వరాజ్యము పొడమునకు సహకారములను సిద్ధము చేసి ప్రస్తావనమును జేయుటకు సిద్ధముగ యున్నపుడు భగవంతుడు మన ప్రయత్నముల నేమార్గమున నడుపునో అమార్గమును మన మవలంబింప వలయును. ప్రస్తావనాను సిద్ధముగనుండుట మాత్రము మనధర్మముగ నున్నది. శాసనావళులను చంద్రశేఖర రెడ్డిగారిలో భేదాభిప్రాయముల చెప్పుటకు గాకను, గయ కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి, మనముజేయవలసిన ధర్మమును చెప్పుచున్నాను. చంద్రశేఖర రెడ్డిగారి ఉపదేశములకు వందము లర్పించుచువారి కాకాంగ్రెసు సిద్ధింపుగాకయని గోరుచున్నాను.

పిమ్మట వి. యల్ కాత్రిగారు చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి నేర నుద్దేశించి నాయకులను మునుగ నిర్బంధించినందుల వారి స్థానమున పలువురు నిలచి ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధము నకు ప్రతికీయ గాగానించుట యవసరమని నడిచిరి. గద్దెరంగస్వామి నాయకుగాన, చంద్రశేఖర రెడ్డిగారిని ప్రముఖులాలంకృతుల గావించి, వారిని ఆధ్వర్యులను వ దవముల నొందిరి

శ్రీ ముత్తరాజు గోపాలరావు గల్లుపల్లి లక్ష్మీ నారాయణగార్లు

కడలూరు చెఱసాలనుండి వదలుట
ఈ జేకభక్తు నిద్దము కడలూరు చెఱసాలనుండి విడువబడి నేడు (12 వ తేదీ) ఉదయమునకు నెల్లూరు చేరిరి. మండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శియు లైలుప్రేమకుశలై వారికి స్వాగత మొసంగిరి. నేడు సాయంకాలము పురమండలమున బహిరంగ సభ జరుగును. ఆసభలో వారికి స్వాగత మొసంగబడును శ్రీ యత గాడినల్లి వారిర్యోత్తమరావుగా రుపన్యసింపబడును. శ్రీ యత చెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు వారముదిన ములమును చెన్నపురిలోనుండి పిమ్మట నెల్లూరికి వచ్చెదరు. (తంతివార్త)

శ్రీ యుత అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు గారు

విజయవాడలో గౌరవాతిథ్యము
విజయవాడ సోషల్ క్లబ్బు ఆండు లిటరరీ సొసైటీవారు యీ నెల 4 వ తేదీన శ్రీ యుత అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారి గౌరవాధ్యము విదోసంగిరి. సమూహ్యములు శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారు పంతులుగారి అసమానత్యాగమును జేక సేవను నిరూపిరి. సంఘమువారు తమకు చేసిన గౌరవమునకు అనందింపటి మనియు కరకధని తాము చేసితిమనియు స్వరాజ్యము దూములో లేదనియు కాళేశ్వరరావుగారు నెలనిచ్చిరి. సంఘముయొక్క ఘోటా ప్రాతినిధ్యమునకు సభ ముగిసెను. పి. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి, నెక్కరీ, ఎ. యస్. క్లబ్బు, చెజవాడ.

లాహూరు నేషనుపత్రిక

డి. జి. డి. పునగారి రాజీనామా
లాహూరు నేషనుపత్రికకు సంపాదకుడుగావున్న ఉప్ప నుగాకు పత్రికగా ప్రాయము 25 సంవత్సరములు చాలవరకు మహమ్మదీయ భిమానమును వెల్లడించుచే సంపాదకత్వమును వదలవలెనని ఆయనను నిర్బంధించుటచే ఆయన రాజీనామా నిచ్చెనని జానరాయి క్రాంతిబుధుల ప్రకటించెను.

చెన్నపురిలో కాంగ్రెసు వలంటీరుల సమావేశము

9 వ తేదీన బ్రాడ్వేలో జరిగినది
శనివారమునాడు సాయంకాలము బ్రాడ్వేలో 9 వ వంతు స్వామి ద్ద వలంటీరులసమావేశము జరిగినది. శ్రీయులు సింగా వేల నెట్టి, డి. య్యనామిడు, పి. తిరు. లాచారి, కెప్తు కేశవులు ధ్వ నాయకత్వము వహించిరి. వలంటీరులు ముఖ్యముగా పిఠులవెంటి తిరిగి. వారందరు తలెత్తి ఖద్దరు బట్టలను గాంధీ టోపీలనువచ్చని పట్టులను ధరించిరి. అద్దరు రసామాను (మాత) గారు ప్రధానకార్యకర్తయను తహించిరి. వారు మారు మాత్రములేరు అచట సభ చేయబోగా ఆ ఆవిణిలో నెచును సభజేయగూడదని నూతనైలు తెలిపెను. ప్రజలవైకె (ప్రజలచే పోషింపబడుచున్న ప్రజేకమున దు ప్రజల సమావేశము జరుగ గూడదట. ఈనగరము నందలి స్థానిక స్వపరిపాలనా ఫలితములం దిది యొక్కటి. కాన మనమీ యావరణను విడిచిపోవలసని సింగారవేల గారు నడిచిరి. పిమ్మట వారు కూచునడియుట ముఖ్యుడైన శ్రీ గా. సి. సార్వెంటు పరుగునవచ్చి వెదలిపాన్యునెను. ఈ సలహాన సభజేసిన రాకపోకల కెట్టిఅధ్యక్షిరమును కలగదు. అట్టి స్థలమున మేము భజేయగూడదనట అక్రమము మేములే వెదలి పోయెదము కాని వీనిగూర్చి మీ వై యుద్యోగులకు తెలువవలసియ్యుందిగాన మీరు మీ పేరు తెలుపునని నెట్టిగారకుగ సార్వెంటు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటచే వెదలిపోయెను. 11 వ తేదీన తెంబుకెట్టిపిథిలో వలంటీరులసమావేశము జరిగెనని నెట్టిగారు తెలిపిరి. అంతట వలంటీరుల వెదలిపోయిరి.

ఆదివారము

నిన్న సాయంకాలము తెంబుకెట్టిపిథిలోనను రాజపురం ర తన సమీపమున గొప్పసమావేశము జరిగినది బ్రాడ్వేనుండి వలంటీరులు జాతీయగీతముల పాడుచు బయలుదేరి ముత్తాలపేట వైమాన్ముండకు వచ్చిసరికి చాలమంది విద్యార్థులవట వారిని తినికొనిరి. అపుడు పాఠశాలలో నేదోనాటకము జరుగుచుండెను. పాఠశాలను వారిందకును గూడ వెలుపలకు రాగోరగా వారినచటి యుద్యోగులు రాని నులేదు. అందువలన చాలనేవరకును లోపల వెదవ్వని కలిగెను. అంతట వలంటీరులవండి బయలుదేరిరి. అంగప్ప నాయక పీథిలో వలంటీరులకు ఉపాహారము లియ్యబడినను. పిమ్మట బహిరంగసభ జరిగెను. ఆసభలో సింగారవేల నెట్టి, రంగస్వామి నాయకు, కెప్తు కేశవులుగార్లు మున్నుకువా రుపన్యసిందిరి.

(నగర విలేఖరి.)

శనివారము

10వ తేదీన తిరువళ్ళీ జిల్లా గంగజామంటపమునద్ద జరిగినసభలో 10 మంది వలంటీరులుగా చేరి.

ఆవామునా దుదయము

ఆదివారమునా దుదయమునకి గంటలకు మైలాపూరులో మంటపమునద్ద సభజరిగినది. చాలమందివచ్చిరి. వెదలనబడువారు మాత్ర మొక్కరును రాలేదు. 12 మంది వలంటీరులుగా చేరిరి. (హిందూ)

భారత ఖద్దరు ప్రదర్శనము

ఆచార్య ప్రపుల్ల చంద్రరాంబగారు

బొంబాయిలో ప్రారంభించుట.

11 వ తేదీన ఆచార్య ప్రపుల్ల చంద్రరాంబగారు భారత ఖద్దరు ప్రదర్శనమునకు ఆచార్యప్రపుల్ల చంద్రరాంబగారు ప్రారంభిత్వము గావించి యుపన్యసిందిరి. ఖద్దరు ప్రతీయించు పూర్తిగా వ్యాపింపవలెను. అట్లుజరిగినచో ప్రజల సోమరీతము చాలవరకు వదలగలక, అనియ గారు నుడిచిరి. వదుటనాతో జేతిరుగలవై నేయబడిన గట్టులును, 1200 సంవత్సరములచేతనాము ఆసాము క శ్రీమదేశములనుండి వచ్చిన శ్రేష్ట మైన పట్టుబట్టులును, మరివెక్కురకముల ఖద్దరుబట్టులును ప్రదర్శింపబడెను.

భారతఖిలాఫతు సంఘసభ

లక్నోలో ఏప్రిలునెల 1 వ తేదీన జరుగును
భారత ఖిలాఫతు సంఘ సభ ఏప్రిలు నెల 1 వ తేదీన లక్నోలో జరుగును.

సాహిత్య వార్తలు

మూస్తరు మనోహర బాగ్యేగారి పాటక చేరీ:-

ఈ నెల 18 క తేదీ మంగళవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు వేళ్ళోరాయపురమందిరమున సుప్రసిద్ధులగు పి సోదర గారు తుల గానసభ జరుగును.

బొంబాయి ప్రార్థన సమాజము:- ఈ సమాజమునకు 56 వ సంవత్సరము మార్చి 13 తో పూర్తియగును. కావున వార్షికోత్సవము బొంబాయిలో మార్చి 10 మొదలు 18 వరకును జరుపబడును. అపుడు ప్రార్థనలకు ఉపన్యాసములును పురణ శ్రవణము ముగిసినవి జరుపబడును.

మద్రాస్ కోఆపరేటివు హాస్టల్ సొసైటీ-దాదర్ బొంబాయి:- బొంబాయిలో, రైలుస్టేషనునుండి 10 నిమిషముల నడకలో, నున్న లేడీ జంక్షన్లో రోడ్డునందు ఒకలెంకలు భవనములందు మద్రాసీలకు భోజనవసతు తేర్చుకొనుటకు ప్రేరేపించు మేర్పరచబడినది. ఇప్పటికి 18 మాసముల నుండియు పనిచేయుచున్నది. దక్షిణదేశమునుండి క్రొత్త కట్టల వారలకు యిది చాల ఉపయోగకరముగ నుండును.

శ్రీ పుండలీక వరదసభ:- చెన్నపురి నామిందప్పనాయునిపిది 62 నెం. పుష్పకి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామి శెట్టి ఆంధ్ర కంపెనీవారి కార్యాలయమునందు 18-3-50 మంగళవారము రాత్రి 9 గంటలకు, కీర్తికేసులగు పండిత లక్ష్మణాచార్యులవారి కన్యలగు బ్రహ్మశ్రీ వి. కృష్ణచార్యులవలె రామాయణభాషితులందరి "అం దరా అ బా" అను వారికథాకాలక్షిపము జరుపబడును. భక్తవ రులందఱును విచ్చేయ ప్రార్థించు.

స క్షేసుఆఫ్ యిండియా మనోహరముగు సెంటుబుడ్డి చెన్నపురి బందరుపిదిలో రేచ నంబరు గృహమునందున్న క్యాసు ఆంధ్రకోవారు పీటుమోపిసిడిసా ఏజెంటు. వీరుతో పేరుగల సెంటుబుడ్డిని మాకార్యాలయమున కంపిరి. కృతజ్ఞతనై నందుకొంటిమి అసియా, విరోపా, అమెరికా ఖండములందు వెళ్ళుచుండి సెంటు బుడ్డికముగ ప్రకటించుచు నొసంగిన ప్రకటనాపత్రములను తిలకించితిమి అట్టిప్రకటన కియ్యది వర్తనిధముల వర్తమైవది సంతోషపూర్వముగ తెలుపుచున్నాము

ఒక అభినందక సభ

నూతనముగ ఆద్యోగము కెందలు పదవిజూరినది. మా భక్త నాయకులగునిన్న గవర్న మెంటు ప్లీడర్ల నియమింపబడిన సి. వి. అనంతకృష్ణయ్యగారినిన్ని అభినందించి సంతోషముల తెల్పుటకు మద్రాసు లో నున్న శ్రీ కేశవ శ్రీ ప్రిదర్శనందరును నిన్న సాయంత్రము రాయపేట లోని టాకర్స్ టోటలో సమావేశమైరి. ఆ సభకు చాలమంది వచ్చిరి. ఆదు వివాక్ బహదూరు జస్టిసు కృష్ణగారును రావుబహదూరు శేఖరమీనను గారును చిరకృణ జూనియరు రాజా గారునుడాక్టర్ కే పండాగారును డాక్టరు టి. సి. కే కుర్వగారును, టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారును, టి. రిచియండుగారును, కాండెరుగారును, కే. పి. యం. మీననుగారును, గోవిందనంబియ్యగారు నుండిరి. సంగీతము పాడబడినది. అదియంతయు నానందింపబడినది.

సభకు అధ్యక్షతవహించిన టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు పుష్పముగ సుప్రసిద్ధులను నాటి ఆరిధులను వారి వారి కొత్తకొత్త యుద్యోగముల పొందినందుల కభినందించుచు మాధవ కౌ నాయకుల గారు గొప్ప వంశములోనివారనియు, వారి కను యెట్టి ఉచ్చస్థితిని పొందుదురో చెప్పినట్లులేదనియు, వారిపేర్లు తెలియకు సర్. పి. కేశవగారి నాయకులగారి నే యనుసరించుచుండినందు, శిష్టు, అనంతకృష్ణయ్యగారు నిపుణులగు న్యాయవాదులనియు, యిప్పటికిని యెక్కువగ చదువుచుండుననియు చెప్పిరి. ఇవి వయముల విరుద్ధాభిప్రాయములు అందఱు చెప్పుచు కేరళన్యాయవాది గుండుముందుట యవసరమని నూచిందిరి.

నాటి ఆరిధులు ప్రత్యక్షతర మిచ్చుచు తమకు తేసిన గౌరవములకు, కృతజ్ఞతలు తెల్పిరి.

హిందూ ధియలజులు హైస్కూలు:-

ఈపాఠశాల వార్షికవ్యాయామోగమును బహుమన ప్రధానమును గొ. పి. బి. రామస్వామి ఆచార్యగారి అధ్యక్షతదక్షిణ హిందూస్థాన వ్యాయామ క్రీడాభివృద్ధి సేవ సాయంత్రము జరుగును.

రోషనారపాటక ప్రదర్శనము:- చెన్నపురి ఆ

ధ్వజపాద మరల తమపాటకలకు పునఃజీవితకేసీ నిన్న రాత్రి కొచ్చెరపు సుబ్బుగావుగాడిచే చియింపబడిన రోషనారపాటకమును బహుళకలతో పత్తిరీయోహానందు ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల నానందింపజేసిరి. ఈపాటకము చెన్నపురిలో ప్రదర్శించుటకు ప్రథమపూర్వముగనుటచేతను, ఇంకా కాలమునకుజను గు ఆంధ్ర నాటక కళను వెల్లడి చేయు ఆంధ్రసభివారు ప్రదర్శించుట కలనను, హాలంతియ ప్రేక్షకులతోనిది పోయెను. ఈపాటకమునందు నాయకయగు రోషనారపాటకమును ధరించిన రామచంద్రయ్య గారు సందర్శించిరి. ముగ ముఖలక్షణము లయినను, ఆభినయమునందు ప్రదర్శనకుల క్షయమునాపి ప్రేక్షకులనున్న వదనీ రోషనార ధరించిన శివాజి (టి రాఘవాచార్యులుగారు, ఒల్లారి) ప్రథమముగా అమెయెడజూపిన మాతృభావమును తుదకజూపిన సంతాభావమును, రోషనార ప్రాణముల వదిలినపుడు సర్వేశ్వరుని హిందీలో ప్రార్థించుటయు, కడుంగడు వ్యాయామము నుండెను. తన వలపును అగీకరించి వివాహ మాడిన, ఔరంగజేబుకు కీలుబొమ్మకేసీ ఆతని సామ్రాజ్యాధికారము నంతయు శివాజి కప్పించిన నని రోషనార ఆకవెట్టినపుడు, శివాజి ప్రదర్శించిన మహారాష్ట్రాధిక వరాకము భావము మిక్కిలి ప్రశంస నీయుముగ నుండెను. రామచంద్రుడు (జి. వేంకటకృష్ణయ్యగారు వేంకటగిరి) ఔరంగజేబుకు (దోనము చేయుచుండినను అది మహారాష్ట్రము నెవల భక్తితో చేయు చున్నట్లు సువర్ణియకొనుచు శివాజినిమో అజీమును లోబరచుకొనవలెననిపర్యుతించి జేయుటకు వచ్చిపుడు ఆపకటిందిన దేశభక్తి భావమును కారామమును క్షమనీయుముగ నుండెను. మో అజీము ముఖశిఖరి అంతయు మచ్చటగ నుండెను. ఆతడు ఒక వేళ ఎంతకైతెతో ఉన్నను వేదికపై వారకంత నట్లు వికటముగ ముద్దునెట్టుకొనియుండుట యుచితముగ తోచలేదు. వారకంతమును మోలజీమును వలలో వేసికొనుటకు తనపట్టే ప్రవర్తించి కాని వారధరించిన దుస్తులు మోయునపు గొల్పేసేగాని వారి వృత్తిని నూచింపవలయును.

నాటకమునందు మోస్యోనమును కథ్యులు చక్కగ పోషించిరి. శివాజీ పాత్రమును జూచినపుడు, వెనుక మహారాష్ట్రమును స్థాపించి ఆశివాజీయే యవతరించెనామని నుపరిచెను. నాటకము అన్నివిధముల ప్రేక్షకుల మెప్పునడచెను. సర్. పి. త్యాగరాయశెట్టి, గా. కే. వి. శెట్టినాయకు, గా. న్యా. వేంకటగుప్పరావు, అల్లాడి కృష్ణస్వామి ఆచార్యులు, కాటంరెడ్డి ఆది నారాయణ శెట్టి తూములూరు శివరామయ్య. ఏ రంగశాఖం మొదలి, కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాశ్మీ గారులును ఇంకను ఆసీనులు, ప్రముఖులను నాటకమునకు వచ్చియుండిరి. నాటకమును అత్యంతగ ప్రదర్శింపవలసివచ్చినను, ఇంతియొక్క జీయుచుగ ప్రదర్శమును ప్రేక్షకులకు లభింపజేసిన ఆంధ్రసభివారు ప్రశంసాపాత్రులు. వీరట్లే పలుమారు చక్కని ప్రదర్శనముల జొసంగుచు, మదరాసునందు నిజమగు నాటకకళను ప్రోత్సహించుచుండుటగాక.

బొంబాయిలో మహమ్మదీయ సభ

పికౌలు ఆగాఖానుగార్లు

బొంబాయిలో ఆగాఖానుగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగినది. మహమ్మదీయుల అవతర మూర్తాచారములను వదిలి ఖురానును మహమ్మదును బోధించిన శీతిని నడుచుకొనవలెను. మహమ్మదీయ మత మయి కమత్యము ను పురోవృద్ధిని బోధించునని పికౌలుగారు నడిచిరి. భగవంతుడు జూజువకుడు. మాఃవులం యను సోదరులను సిద్ధాంతమును గాంధీమహర్షిదాహించెను గాన మహమ్మదు సత్యముగా మహమ్మదీయుడేమని మనము చెప్పుకొనవచ్చునని ఆగాఖానుగారు నడిచిరి. ఆరిధుల విశ్వవిద్యాలయమునకు ధనము సమకూర్చుటకు చాకీంజీ, అన్సారిగార్లు చున్నగువారు బొంబాయిరాష్ట్రమున ధర్మచారముచేయుచు హిందూమహమ్మదీయ మైత్రినిసాన్ని బోధించుచున్నార. (అ. వెను).

పరాసులు ఇంకను ముందుకేగుట

మరల ఇంకొక యెత్తు ఎట్లనిచర్చించుట

ఆంగ్లో-పరాసుల బొగ్గు రవాణా ఒడంబడిక

మార్కు - బంగారు ఋణము

పరాసులు ఇంకను ముందు కేగుచున్నారు. జర్మనులకు ఆర్థిక ఒత్తిడిని ఎట్లు హెచ్చుగ కలుగ జేయుటకును పరాసులు, బెల్జియనులు 12 తేదీన సమావేశముమై యోచించెదరు. సైనిక న్యాయ స్థానములు జర్మనులకు ప్రాశస్త్యము విధించుచునే యున్నారు.

బ్రిటిషు ప్రదేశములో పరాసుల బొగ్గు రవాణాకు అవసరమగు సౌకర్యములనుగూర్చి ప్రాంతో బ్రిటిషు సైనిక ఒడంబడికను అంగీకరించుటకు పరాసు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులైయున్నారని తెలియుచున్నది.

మార్కు ధర హెచ్చుటకు కారణము జర్మను బంగారు ఋణమే కారణము.

రూపులో పట్టుపడినబొగ్గు

ను పరాసులు బెల్జియనులు సమావేశము బంతుకొనుటకు అంగీకరించి రని తెలియుచున్నది. రూపునుండి హలండుకు బొగ్గుపోవు నైపుణ్యము పోవుట ఆగివ: హలండు, జర్మనీవారు బొగ్గుపన్నును చెందివారికిగాని, బెల్జియనులకుగాని ఇచ్చుటకు నిరాకరించిరి. ఈ విషయమై పోర్చుగీసు, బ్రెజిల్, హేనువారికి రాయబారములు జరుగుచున్నవి.

దార్జ్ పండులో పోలీసుదళము నెత్తివేసిరి. రూపు ప్రతేకమంతయు ఇప్పుడు పోలీసుదళము లేక నేయున్నది.

రూపులో అధినివేళపు సేవలను చెందినవారు ఉపయోగించకుండుటకు జర్మనులకు, ఆస్ట్రేలియనులకు దుర్భేధము జేయుట కవకాశము లేకుండుటకేయని పోయింకేటగారు తెలియజేసిరి.

మ్యూంపీండ్లగర్మను రీచర్చేవును పరాసులు క్రొత్త ఆక్రమించుకొనిరనియు, ఎల్బరుఫెడ్లగర్మ దోర్వబుట్టవను నుడ ఆక్రమించుకొనిరని తెలియుచున్నది.

జనవరి 18 తేదీన అరగంటవరకు తమయస్కాతిని తెలుపుచు నమ్యుగట్టలేను ఉత్తరువును సంకేతము జేసినందులకు కార్మికవాసులు బెల్జియను సైనిక శాసనములచే కక్షింపబడిరి. ఒకనికి రి సంవత్సరములకేను విధించిరి. అతనిభార్య న్యాయస్థానములో అడుగుబెట్టగనే ఆరస్తుజేయబడి రూపునుండి తమకు గొట్టబడెను.

పోయినసంవత్సరము మునిగిపోయిన ఈజిప్టు నౌకలోనున్న నెండిని నమూనాలో నెడకుటకు ప్రయత్నములుజరుగుచున్నవి.

జగలుల్ పామాగారి అప్పీలును

క్రిపీ కభస్మిలువారు కొట్టివేసిరి. వీరిని వకలిపెట్టకలెని ఆస్ట్రాకాద వాదించిరి. కూడదని అట్టవీ జరలుగా రనిరి.

యెద్ద సమయమున వాళ్లమైన ఇండి-యూరపియను తంతిహర్షమును వాగుజేసిరి.

హంగరీలో వాయువునుండి ఎట్టిభర్తలేకనే విద్యుచ్ఛక్తిని తయారుజేయు యంత్రమును యువకుడగు ఒకహంగరీ ఇంజనీరు కనిపెట్టెను. వాయువార్తలలో ఉపయోగించు విధానమునే ఇచటగూడ ఉపయోగించునది. ఎత్తునుబట్టి విద్యుచ్ఛక్తికి ఆధారపడియుండుననిరి.

ఈ యంత్రము ఇప్పుడే కనుగొనబడినది ప్రస్తుతము ఇండోలో దీపముల నిమిత్తము ఉపయోగించుచున్నాడు మధ్యాహ్నము దీనిబలము హెచ్చుగను అర్ధరాత్రి బలహీనముగ నుండును.

ఈ ఇంజనీరు స్వాధీనములో ప్రభుత్వమువారికి కర్మాగారము నుంచుచున్నాడు.

ఫ్రెంచి కార్యాగ్రహణ వారు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వపు టార్కిక ప్రత్యేక సంకీర్ణించిరి.

కామన్వెల్థ్ లో కలవరము

కార్మికుల ప్రచలనము

లండన్ మార్చి 12-20. కామన్వెల్థ్ లో పూర్వపు మంత్రీకర్మములో 4 గురు తమ ఆర్థికపరిస్థితులు వాగుపడి కంటనే తమ పింఛనులను వదలుకొనెదమనిరని కన్వెల్థ్ కింగ్ గారు ల్యాంబరీగారికి బడలిడిరి.

ఎరరు ఈనెల 10-వ తేదీన జరిగిన దీనికొనుసంక్రమణి ల్యాంబరీగారుగ సభ్యులందఱునునవిరి సాలు-1-కి గొట్టపుపందెములో 80000 పానులు వచ్చుచున్నవని ఇందులో ఒకవంత్రి ప్రతికలయందు ప్రకటించెని తెలియజేసెనని.

మొదలివయస్సు పించనలప్రకారమే ఈ పింఛనులనుగాది ఆలోచించవలెననిరి. వీరి ప్రభుత్వంకయొడబుట్తో చనిపోయెననిరి కాని ఇది నిజముగాదని ఛర్ హెన్రీ క్రెయిగుగారనిరి.

ముసలివయసు పించనతోబాటు వేయరాదని ల్యాంబరీగారు, ఆసభ్యులు ఆసభ్యుని కొందరు అరచిరి. కార్మిక సభ్యులు తమ సంకేతమును తెలియజేయుచు వీల ఆప్రకారము వేయరాదని అడిగిరి.

ఆమంత్రులగూడ మితరగతిలోనివారే యగుటచే ఆ ప్రకారము వేయరాదని తర్కం ఉడ గారు బడలిడిరి.

కూడదు, కూడదు అని భయము మిన్నంటుచుండ ల్యాంబరీగారు సభలో ప్రసంగించిరి. అంతయు చల్లపడెనన మంత్రులవైపున కన్వెల్థ్ లుబరీగారు చాల నిమిషములవరకు నిల్చుటయు చూచెను.

అప్పుడు ఛర్ హెన్రీ క్రెయిగుగారివైపు జూపుచు ఇదిగో అల్లరిపిల్లవాడని కర్కుఉడ గారు నుటచే సభవారందఱు నవ్వసాగిరి.

ఫ్రెంచివారు కాబూలులో తమ రాయబారి నేర్పురుచుట కేగిరచిరి. ఇదివర కప్పుడే స్వారిసులో ఆఫ్ఫినిస్త్రాకాతంపు రాయబారిగ నుండుటకు తన మామగారికి అమీరుగారు ఉత్తరువు జేసెను.

కనడాలో నిషేధము వర్తకసంఘములను అంగీకరించుటకు కనడావారు నిరాకరించిరని కామన్వెల్థ్ వారు తెలియజేసిరి.

డండిజనవార వరుకుపనివార్డు సమ్మెకట్టిరి. వీరు త్వరలో పనిలోజేరున్న మరల పనిలోనికిరానీ భావనియు యజమానులు తెలియజేసిరి.

జర్మను లీయలసిన కష్టపరమంభానే బెల్జియను ప్రాంతు, ఇటలీలకు 4200 టన్నుల నైట్ రేటులను, 21000 టన్నుల సల్ఫేరులను, 21000 టన్నుల ఆపేనియాను భృతులను ఇవ్వవలెనని కష్టపరమంభుమువారు తీర్మానించిరి. 1924 సంవత్సరమునకు జర్మనీనుండి 80000 టన్నుల నైట్ రేటులను తెప్పించుటకు కమిషనువారంగీకరించిరి.

సారాను అంగళ్లలో 18 ఏడ్ల ప్రాయమునకు లోపుగ నున్నవారికి సారానుని నికయింగగా దీని కామన్వెల్థ్ లో తీర్మానించిరి తీర్మానము నుపపాడి. దీని ఆర్థికపరిణామ, విజితుపార్లమెంటులో శాసనములో శ్రీలు పాల్గొనుట కిదియే మొదటిపర్యాయము

లండనులో హెన్రీవాపును అను వాతడు లోభిశ్యముగ బ్రతికి తన సోదరిపేర 40000 పాను, తు మరణశాసనము వ్రాసి చనిపోయెను. ఇతడు ఇండియను సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగములో నుండి విశ్రాంతిబడెను.

కెల్బర్నెల్లలో ఒకడో నేదో కేటుటచే ఇద్దరు చనిపోయిరి. 4 గురికి గాయములు తగిలింది. ఈవిషయమై విచారణ జరుగుచున్నది.

100 బ గారు పతకములకు పై గ నే యివ్వబయున్నది. త్వరగానే టిక్కెట్లు కొని విజయచేసుకొనుట మంచిది
ప్రవేశకట్టుము:—పులిపులకు రూ 10, 7, 5, 3, 2, 1, స్త్రీలు రూ 7, 5, 3, 2, 1
టిక్కెట్టు:—మద్రాసు టిక్కెట్లపై ను 50% రు భవనమందు ప్రతికోణ దొడకును గువరు విలీపమువందే తెలియ
విజయచేయబడును.

గ్రంథాలయ సభలు

మహాసాగర ఆంధ్రభాష గ్రంథాలయ సభ సమావేశమై నవవైదియ తరువాతి సభను గుంటూరు మండలమునకు ఆహ్వానము చేసియుంటిమి. నాటికి నేటికి రెండు సంవత్సరములు గడచినను సభ ఇంతవరకు జరిగి యుండలేదు. ఇది ప్రతికూలము. ఈ విషయమై కొంత చర్చ జరుగుటయేగాక మేము కొంత ఆపవాదమునకు కూడ గురియైతిమి. రెండు సంవత్సరములనుండి దేశమును ముంచివేసిన అసహాయాద్యవమున, సభా సమావేశమునకై కృషి కలుపగల గ్రంథాలయ సోదరులలో పెక్కు మందియును అందు ముఖ్యముగా మా బంధువులగు గ్రంథాలయోద్యమ మునకు ప్రాణకుశల్యమును బ్రహ్మశ్రీ కుప్పా శ్రీరామకృష్ణ గారును- ఒక సంవత్సరము శ్రీ కృష్ణబ్రహ్మసామన నిర్బంధములై యుండుటయు. ఈ అలస్యమునకు ప్రధాన కారణములని మనవి చేసికొనుచు మా యవర ధమును చున్నింపుదని గ్రంథాలయ సోదరులను వివక్షాత్మకముగా వేడకొనుచున్నాము.

ఆంధ్రభాష గ్రంథాలయ సభను; ఇంతకు పూర్వమే జరిగి యుండవలసిన మా మండల గ్రంథాలయ సభను ఏదైతే మానములో సమావేశమయ్యెనో, సంగతించు కొంటిమి. సభను వర్తమానములోనో, ఆకృష్టికి సామీప్యములొనర్చు కమిటీపాడు గ్రామములోనో, జరుపగలము. స్థల నిర్ణయము స్పష్టముగా ముగియదు. కమిటీ ముఖ్యమున తెలుపవలయు. అధ్యక్షుల వాచములు కూడా ముందు ప్రకటింతుము. ఏతద్భవ గ్రంథాలయ సోదరులెల్లరును విచ్చేసి ఆంధ్రభాషను నందలి సదుద్ద్యమముల కన్నిటికి పునాదియని చెప్పవలసిన గ్రంథాలయోద్యమము పునరుద్ధరింతురగాక యని మా ప్రార్థన-ప్రదర్శనమును కూడ ఏర్పాటు చేయవలసిన మా సంకల్పము- గ్రంథాలయ సోదరులు ముగ్గురు ఆయా గ్రంథాలయముల కక్షమునగాని ప్రత్యేకముగా గాని ప్రదర్శన యోగ్యములైన కత్తితలను నేకరించి యుండు ఈ క్రింది చిరు నామాకు కంపుటయో లేక సమావేశ సవయమునకు తమవెంట తెచ్చుకొని జరుపవలయు. సర్వత్రా ముఖమైన ఆంధ్రభాషావ వికాసోపాదములకు నోడ్వడు కన్నుల పంచమంతయు ప్రదర్శన యోగ్యమని వేరుగా చెప్పుకొంటే దు. ప్రదర్శన విస్తారము విజయవంతము చేయవలసిన భారము ఆంధ్రసోదరుల సహకారమునై నాధానమును దును ఆంధ్రభాషావ వికాసమునై ముందుకువచ్చే ఆంధ్రకృషికి కృషిచేయవలసిన అధికార బాధ్యతలు ఆ గ్రంథాలయ సభవై బడినని నిస్సంకోచముగా చెప్పవచ్చును.

కావున గ్రంథాలయోద్యమాభి మానవలసిన కల్లముల తప్పక విచ్చేసి సభలను జయ ప్రథముగా జరుపుదుని మా ప్రార్థన. మామండల గ్రంథాలయసభకు బ్రహ్మశ్రీ కుప్పా శ్రీరామకృష్ణగారు మాప్రార్థనాన సాయము అధ్యక్షపదవికి సమ్యక్తింపిరిని సంతోషపూర్వకముగా తెలుపుచున్నాము. ఈసభలవిషయమై వివరములు తెలియగోరువారు ఈ క్రింది చిరు నామాకు వ్రాయుకొనిండు.

బెల్లంకి కొండ రాఘవరావు

కమిటీపాడు- నర్సరావుపేట పోస్టు గుంటూరు జిల్లా

కావలి

(ఒక విలేఖనుని నుండి)

మార్చి 9:- ఈ తాలూకా కాంగ్రెసు సభకారి పక్షమున నోక ఖద్దరు దిపో యేర్పాటుచేయ ప్రయత్నింప జరుగుచున్నది. ఘనము రు 2000 లు మూలభవముతో ప్రారంభించబడుచున్నాడు. వారి ప్రయత్నములు క్షణంలో కొనసాగ గలవని తెలుచుచున్నాను.

ధర్మవర్తమాను కాపురముల వాసిపాముల పీఠాచార్యులు వారి నూతన రాటును గురించి ప్రజలకు ప్రభోధ చేయుటకు గాను యా గ్రామమునకు వచ్చిరి. వారి నూతన రాటునులక వారము వరకుటయే గాక కండె పట్టుటకుగూడ అనుయత్నించు నీలునడును. తీసివలన చాలాశ్రమ, కాలయాపనము కల్గెలను. తెలుగువరసము. రు 1-00 మాత్రమే ఇట్టి నూతనరాటుములు కనిపిస్తువారికి తగుప్రోత్సాహము గల జయవలయును.

వీరాచార్యులుగారు పెల్లూరు నుంచి మౌనమునకువచ్చిరి. ఇచ్చటినుండి బంగళాలో పోయిరి.

పద్మశాలి ద్వితీయమహాజనసభ

(23-24 ఫి.బి.వరి) మంగళగిరిలో సమావేశమగుట

23-2-23 వ తేది శుక్రవారమునకు 10 ఘంటలకు శ్రీపద్మశాలి ద్వితీయమహాజనసభ గుంటూరుజిల్లా మంగళగిరి యందు ఆహ్వా. సంఘ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారిచే 4 నెంబరు ఫ్యాక్టరీయందు నిర్వహించిన సభాభవనమున సమావేశమయ్యెను. ప్రధమమున శ్రీమన్మంగళగిరి లక్ష్మీ నృసింహస్వామివారిని (బ్రాహ్మచారి శ్రీ పవిత్రేంద్ర శ్రీమన్నారాయణగారు (ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు) కృష్ణ తాతూర్వముగా సభ్యుల కాహ్వాన మొసంగిరి.

తర్వాత ఆహ్వానసంఘమువారి యనుమతిని కడపజిల్లా అప్పయ్యరాజుపేటనివాసు లగు శ్రీ నూకల వెంకటసుబ్బయ్యగారు అధ్యక్షతనాన ముంబరవింపుటకు తగువారలని శ్రీ పం శ్రీమన్నారాయణగారు సూచించగా, దానిని శ్రీ ఆచార్యుల బి.కె.నన్నగారు ఆ గీకరించిరి. సభవారంకును నేక గీతముగా నామోదింది సంతోషపూర్వకముగా కరితాళనము లొనరించుటచే శ్రీవారు అధ్యక్షతనానము నలంకరించిరి. సభకు మద్రాసు, కృష్ణా, గోదావరి, చెంగల్పట్టు, ఒడ్డెరి, కడప, మొదలగు మండలముల వారసు, మోలాపురం, అహమ్మద్ నగర్, హైదరాబాద్, మొదలగు ప్రదేశములవారును, నచ్చి యుండిరి. నచ్చియున్న వారిలో చాలమంది సభ్యులు గుంటూరు జిల్లావాగై యుండిరి. మొత్తమున సభకు దాదాపుగా నెల్లమండలములను నచ్చి యుండిరి.

మొదట కొండలు మారినానులేకను, ఇతరులేకను, వైకప్రార్థనాపద్యములను చదువబడెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు. సభాధ్యక్షుల గు కవ్యాసానంతరమున కొండరు విద్యా. సంఘాధ్యక్షు. మొదలగువిషయములనుగూర్చి చర్చగా నుపన్యసించి 24-2-23 తేదిని విమర్శింపబడినదియు సభలోపద్మశాలి సంఘమునందు విద్యాప్రచారమును గావించుటకై విద్యానిధిని ప్రోత్సహించు కార్యనిర్వాహక సంఘమును, వారి తరపున ప్రచారముల నియమించు నేర్పాటుల చేయవలయును, కులపురాణమును పరిశోధనగావించి ముద్రింపవలయును, కులజేవుని పూజావిధానమును, వివాహము మొదలగు విషయములను తీర్మానించిరి.

సభాకార్యము లన్నియు ముగిసిన పిమ్మట సభ్యులలో విద్యాధిక్షేత్రమున కొండ కనబరచిన వారు ధనమునొకరి కొండలు వాగ్దా. ములను చేసిరి.

ధనము నొసంగినవారు:

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries like 'అవ్వారు నువ్వురాయుడు గారు', 'పెదపరిమే గుంటూరుజిల్లా', 'సడవల భాగ్యం గారు, పేరాల', etc.

మొ. 58 14 8

వాగ్దా. ముల చేసినవారు

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries like 'కాటాబత్తుని నాగలింగం గారి కోమయ్య', 'సాంబయ్య గారు, అద్దేలై', 'కాటాబత్తుని రామయ్య గారు, అద్దేలై', etc.

మొ. 100 0 0

ఈసంవత్సరము. పద్మశాలి సభా కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు ముఖ్య కార్యదర్శిగా శ్రీ మనగాల గోవిందశెట్టి గారు (49 సం. వైయ్యవృత్తి మొదటి వీరి పిల్లలైతే మ. వా. వ.) ఎన్నుకొనబడి యున్నాడు. కాబట్టి పద్మశాలివిద్యానిధికి ధనసహాయముచేయవారు ప్రైముమ్య శ్రేణికిగారికి తగుతమకు దోచిన దిక్కుమును బరిచయము.

చెన్న పురి బజారుధరలు

మార్చి 12-వ తేది సోమవారము

(1) భాగ్యములు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Includes entries like 'జినియూమ్ కా. 1-1 రు 80-0-0', 'మొ. 64-0-0', 'విద్యుత్తులు', 'మొ. 12-8-0', etc.

(2) వస్తు భాగ్యములు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Includes entries like 'కందులు', 'మొ. 1-1 195 ర.', 'మొ. 10-8-0', 'మొ. 11-0-0', etc.

(3) నూనె వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Includes entries like 'మత్తులు నూనె కా 1-1', 'మొ. 148-0-0', 'మొ. 150-0-0', 'మొ. 14-0-0', etc.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Includes entries like 'చామకములు కా 1-1', 'మొ. 160-0-0', 'మొ. 165-0-0', 'మొ. 95-0-0', etc.

(5) ఇనుము

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Includes entries like 'వట్టాలు రథం కా 1-1', 'మొ. 40-0-0', 'మొ. 42-0-0', 'మొ. 49-0-0', etc.

(6) లోహములు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Includes entries like 'కెండ్లి 100 కులంబి', 'మొ. 79-0-0', 'మొ. 82-8-4', 'మొ. 24-8-0', etc.

(7) రంగులు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Includes entries like 'అత్త క్రెన్డడు 20 డిగ్రీలు', 'మొ. 105-0-0', 'మొ. 20 డిగ్రీలు', 'మొ. 20 డిగ్రీలు', etc.

భాగ్యసాహేబ్ బిజరానీగారి కేసు

భా.బయి కాసనసభ్యులగు బిజరానీగారి కేసును పురస్కరించికొని అతని పట్టము 12 గురు 1872 వ సం. పు సంఘమువారు రిగ్యులేషనును దానికనుబంధముగా 1892 వ సం. పు 30 రెగ్యులేషనును తొలగింపవలెనని తీర్మానమునపా దించురక.

సెంటుమార్కు పునరుద్ధరణము

పెంగళూరు మార్చి 9:- సెంటుమార్కు పునరుద్ధరణతే ధందునకు ఈ క్రింది విరాళములు వచ్చినవి. వ్రాదురు కొర్రురు మొ. 1000-0-0 వ్రాదురు మహారాణి, మొ. 5000-0-0 ఒకహిందువు, మొ. 1000-0-0 వార్తదండలు మొ. 1-00-0-0 ఇచ్చుటకై 200-0-0 ఖర్చుపాటు నూనెనంది (ఆ.కె

జనావత్పరములుగ నున్నవల మూర్తి మార్గమునుండి నీచువలె స్రవించుచుండెడి, తెల్ల శైవ, పచ్చ శైవ రక్త శైవ నీడ మగుట శాశ్వతము మూత్రము బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట పాత్రికడుపు నరముల విగతీయముల మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట యిటువంటి లక్షణముల గల శైవతోగ సామాన్యములను మొదలయి, ఏద ర్శితమున, మరియు నాతనముగ సంభవించిన శైవతోగములను 48 గంటలొత్తగ నుజుమును బొందించును. మూత్రశాశ్వతము. ఉపేతి (అనగా మూత్రపుత్తి) శుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలగ జేయును. క్రయము బుడి 1-కి రూ. 1-12-00 ప్యాంకు మి. పోస్టేజి వగైరాలి వేరుగా నివ్వవలయును. మా మందుల హితము, కోవివారికి ఉచితముగా పంపబడును ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారపుకవిధి, ముదాసు. తంజిల్లడన్:-పండిట్, మదరాసు.

తామర తైలము - తామర, తిట్ట, గజికి మంచిది

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము పూతినాశకములగు చాల మంచిమందుతో తయారు చేయబడి ప్రాఖ్యాతిగాంచినది. డబ్బీ 1-కి 0-8 0. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు

బీజ్ బండ్

బీజ్ బండ్:- 1. త్రి విశమాలి పుష్పకొనిన యెంత పలుచుడిన పీచుయిననూ రెండుగంటలలో ప్రతిబిది అధికమయిన రతి సౌఖ్యమునిచ్చును. 2. చలనీకర్తృడు కొంచెం నిమ్మపండురసము (తామర తైలమునే పీర్చుటకు వుత్తును. పులుసులేని భోజనం చేయవలెను. బీజ్ బండ్:- మూడురోజులు రెండుపూటలు పాలతో పుష్పకొనిన ధారగాబోవు పీర్చుడు(కుక్క) నవ్వుచున్ననూ తప్పక పుట్టును. బీజ్ బండ్:- 15 రోజులు పాలతో రెండు పూటలు పుష్పకొనిన బారత్యాది దుర్భాష్యములకులన కలిగిన పుంసత్వము పోయి మరియ యవ్వనులగుదురు. అనేకులచే కరిగించబడి నుట్టికట్టులు పొందియున్నది మేము విశేషించి వ్రాయ నక్కరలేదు ఒకసారి తెప్పించి వాడినచో మీకే తెలియును. ఈ తైలములు రహస్యముగా నుంచుదును 20 మార్కుల బొవధము నీసా 1-కి రు. 2-0-0 ని. డి. ఖర్చులు చేయవలెను. ఆర్యవైద్యాశ్రమం, 38, బైరాగిమఠంపేధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రజ్యోతిషాలయము

1 జాతక చక్రము, కుండలియొక్క నక్షత్రము 2 పుట్టినతేది, జననకాల భుజియలుగాని, 3 జాతకము జన్మనామము ప్రకారము వ్రాయును, మూడు ఉత్తరం వ్రాయు సమయముగాని, కుంభియెడల వ్యాధిభార ఫలములును, అందలి విశేషములును ని. డి. గా 1-4-00 పంపబడును. అది నచ్చినయెడల మహాదేశకాంక్షియుగల పూరాజాతకము రు. 5-0-0 వ్రాయబడును. మూడు రూ. 2 అద్యాస్య పంపవలెను. మొత్తమీద ఒక కంఠత్యరంమందు జరిగినబోవుఫలము తెలుపవారిగా (వాయు బింబ 1-4-0 అగును.

జాతకమాత్రాండము

తండ్రి వ భాగము ఇది 800 కేటలుగల గ్రంథము. దీనియందు లగ్న స్థానము, గ్రహస్థానము మొదలగు విశేషాంశములన్నియు వ్రాయబడినవి దీనికల ని. డి. ఖర్చులు సహా రు. 2-4-0. కేటలుకు విరితము. ఆర్థశ్రమంకతాశ్రమి "దైవజ్ఞానం" గోపాలపురం, కొత్తచేటపాడు గోదావరిజిల్లా.

తగ్గరకుడు!! మించిపోవును!! ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ టికెట్లు 550 మాత్ర మేయున్నవి

2750 టికెట్లు ఖర్చు పడినవి రు. 16,500 లకు మేడ లాటరీ

మీ అదృష్టమును } మొత్తము 3300 టికెట్లు } ఇదియేతిగిన } టికెట్లు రు. 5 లు మాత్ర మే. } తరుణము

- అత్యుత్తమ కృష్ణజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులోని నాతాలాట్ మ్యానిసిఫర్ నెం 148 రు గల రెండోకేటలమేడ అదృష్ట వీక్షణల ఫిట్టింగు 5వ గదర్న మెంటువారికి తెలియజేసినమీదట లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. టికెట్లు కావలసినవారు తగ్గరకునివో దొరకవు. 2. టికెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపేతేదీయున్న ప్రదేశమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్లోను, స్వరాజ్య ప్రదేశ్లోను, క్రమరతరతి గొప్పయిదొక్కనూ, పెద్దమనుష్యులయెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును. 3. టికెట్లు కల్ప వసులయ్యే సామ్యులో రోజుంట కమిషన్ 5% యిచ్చు ఖర్చులలోను మిగతాసామ్యు లాటరీ కేయుకుకు ఏలూరు పెద్దబజార్ లో ఆఫీసరీవు బ్యాంకిలో నుంచబడును. 4. ఈ వేడకు తనఖాలు 5% యిచ్చులలో. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంతఖర్చులతోక్రమ మైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరీ చేయించుకోవలెను. 5. టికెట్లు కావలసినవారు తమ పేరు, నివాసము స్పష్టముగానీ టికెట్లు 1-కి రు. 5-0-0 చొ॥ నా పేరు మధ్యయగ్గురు చేసినయెడల వెంటనే టికెట్లు తిరుగ ఉపాలో కంపబడును. 10 టికెట్లు ఒకసారి కొను కాటి ఒకటి టికెట్లు కమిషనుగా నివ్వబడును. 6. టికెట్లు ని. డి. గా కంపబడవు. పోస్టుఖర్చులు కంపనీకే జవాబు యావ్వబడెను. మద్రాసునందు టికెట్లు ఈ దీనిన తెలుపబడిన విలాసములతోనుండువారికర్హు కూడ దొరుకును (1) ని. కేమగిరిరావుపండుగగారు, 5వ ఎడిటరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ 7 కెంటుకెట్టిసిద్ధి, మద్రాసు. (2) ని. వి. నారాయణస్వామిచార్యులు, మాజీటి నుబ్బయ్యకంపెనీ, 97, గడ్డంపేధి, మద్రాసు మద్రాసునివాసుల సౌకర్యాన్ని మే 5 యేర్పాటు చేయబడినది. బయటపూరితా నుండువారు టికెట్లును రిజిస్టర్ల మూలముగా పంపుటై 0-4-0 లు అంకముగా పంపవలెను.

ఏలూరు మాటూరి సర్వేశం, మేడహక్కుదారుడు. 1-8-1928

ముఖ్యగమనింపు

తొంగళ్ళతొమ్మిదిమూల. (8) బెనాల్ సిటీనందుడు దుర్గా మెడికల్ హాల్వారి టూనిక్ గుర్తికను సేవింతులకుల రాజకీయోరు. అను - స్నేహితుడు నపుంసత్వము లేక సుఖముగా ఉన్నాడు. అతడు 6 సం॥లనుండి రోగవధుడయి యెను. ఇప్పుడు అతడు చాలాసుఖముగా ఉన్నాడని చెప్పుటకు మిక్కిలి సంతోషించుకొన్నాను. జేరాధూన్ } బీజ్ క్లిమోర్ 28-8-19 }

గుణములేనియెడల వైకము వాపసు

మాయెక్కు గాక్విక్ గారి రి గుణము వాపసు యెడల యోగించుటకల్ల, చక్కచావులు, మేహము, పొడలు, యంకము అనేక చక్కచావులు నికర్తయియును. 5 నిమిషములలో గుణము యిచ్చును. ధరలు 1-కి 0-10-0. ఆర్థశ్రమం పూర్వ సోర్సు, పార్కు-టౌన్, మద్రాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగతోగమనం దేశానికి కట్టడు లేదు. దీనికారితో తనీ లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, వచ్చు, అను మాత్ర విధముల గేగతోగమనం 1. 2. 3. పూటలలో మున్నును. శ్రీలంకాన వ్యాధులకు కూడ ఇది చాలావలెను. (51) డబ్బీ 1-కి రు. 2-4-0 గ-ధర్మ పార్కసి, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా

బహుమానము

వైద్య విద్య ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును. రాజవైద్య నారాయణజీ శేకవడ, (2198) 27, చీవాటాచారాడ్డు, మదరాసు. మదనకామేశ్వర లేవ్యాము

దుర్బలులపాలిటి సంతోష:- మేనాము, నిక్కాళ్ళ, కుట్ల నవ్వులు, నిస్సర్దుక, అతిముత్రము, మొదలగు వాటిని పాలిటి మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంతిని, పీర్చుకొన్ని. రోగ పూర్తిని, కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 200 కు డబ్బీ రు. 1-4-0. ని. డి. చార్జి 0-8-0 (8188) రోజాపున్న లేవ్యాము:- ఇది మలబద్ధమున రోజాట్టి కాల విశేషమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాణము. 15 కు॥ డబ్బీ రు. 0-10-0, ని. డి. చార్జి 0-7-0 ని. డి. అంకతో, ఆయుర్యేదనమానం, వెరిజేపి, పెల్లూరుజిల్లా

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జరగనీ గారడి, యోగవృత్తి నాస్తలానుమము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేజ్ కిమా నాలు విచిత్ర విసోదవిద్యలు గలవు. ఇంకా తే గా క మనమ్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవములో నుమానియగుట, కరీరములేని కలకాయితేత మాటలాడుచుట భూమిపైన గజముయెత్తిన గాలిలో నునుమ్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్పలముగా మేజీకే చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని కల రు. 4-0-0 లు. (211888-8 2. ఆర్. జనార్దనశాయకు, ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా.

మంగలి కత్తులు

కప్పు తాళములు. ఆంధ్రసాహిత్యం చేయబడినది. ప్రార్థనీంతుడు. వెంటనే ధరల క్యాటలాగుకు వ్రాయును. బి. వె కటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్ కల్లడ్యు అండ్ లాక్ మేకర్స్ పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెలిగ్రాఫ్ అండ్ నెమ: "ఇంద్రజీవు" పెద్దాపురం.